

"Kanadai Magyar Ujság"
egyesítő a
"KANADAI MAGYAR HIRLAPPAL"
Kanada és az angol birodalom legelterjedtebb, veszed magyar határgazdasági mindenkor Szentesi vődi meg az idegenbe szakadt magyarok érdekeit és a kanadai polgárokat megillető jogokat gyűjtik ki minden honfitársunk számára.
Előfizetési díj egy évre: \$5.00. Az Ohazába és külföldre egy évre \$4.00. Szerkesztőség és kiadóhivatal 375 Hargrave St. WINNIPEG, Man.

BRANTFORD BRIDGEBURG
CALLEDONIA CHURCHAWA
CROWLAND
FORD CITY
PORT FRASER
PORT WILLIAM
GAULT
GUELPH
HAMILTON
KITCHENER
MONTREAL
NEW WATERFORD
NEW GASKA FALLS
OSAWA
OTTAWA
PORT CARBORNE
PORT ROBINSON
QUEBEC
ST. CATHARINES
SPRING HILLS
SEBURY
SYDNEY
TORONTO
WELAND
WINDSOR

Kelet- és Nyugat

Kanadai Magyar Ujság

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

BEKEVAR CANA
CALGARY
COALHURST
EDMONTON
ESTEVAN
HALLMOR
KAPORSVAR
LEASKA
LETHBRIDGE
NORRIBY
OTTAWA
PUNNETT
RAYMOND
REGINA
SASKATOON
SASKONHILL
SHEHALON
SZT. LASZLO
SZERELYFOLD
SUMAS
TARER
VANCOUVER
WAKAW
WYBURN
WHITFORD
YORKTON

"Canadian Hungarian News"
Combined with the
"CANADIAN HUNGARIAN JOURNAL"
An Independent Weekly
Published in the Magyar Language. Circulating in all the Provinces of the Dominion of Canada and largest of all Hungarian Papers within the entire British Empire.
Editorial Offices and Printing Plant
375 Hargrave St., WINNIPEG, Man.
Yearly Subscription \$5.00 to Foreign Countries \$4.00

VOL. IX. EVFOLYAM

375 HARGRAVE ST. WINNIPEG, MANITOBA. 1932. MÁRCIUS 24 CSÜTÖRTÖK

No. 12 SZAM

SOME EUROPEAN REMINISCENCES

by NORA DREWETT de KRESZ
Reprinted from the CONSERVATORY QUARTERLY REVIEW University of Toronto.

(CONTINUED)

Of first performances I heard Dohnányi's Mass, written for the opening of a new university in Hungary in Szeged — a well-constructed, pleasing work. At the symphony concerts conducted by Dohnányi, there was at almost every concert some work by a living Hungarian. The Marosszék Dances by Kodály were easily the most popular, the Symphony by Kása one of the most interesting, and a new Bach arrangement, by Leo Weiner, the most effective.

Although the many young composers in Budapest are mostly struggling against terrible material difficulties, it would be unfair not to admit that they are given chances of being heard as frequently as possible. There are regular hours set aside on the radio for the "Collegium Hungaricum", where only works by Hungarian composers and poets are given. And however little it may be (and it would sound still less in dollars), every performer is paid for radio performances. There may not be the big fees for stars one hears of in other countries, but none is asked to work for nothing.

During last season I know of at least two special chamber-music concerts for a group of young composers, and several "one-man" concerts. The pupils at the Academy are encouraged by some of the teachers to learn pieces by Bartók, Kodály, and Dohnányi, although, of course, there, as everywhere, there are the reactionary tendencies and the jealousies. But that many are trying to help the younger generation was confirmed to me by Louis Gensaway, the violinist from Toronto a member of the Philadelphia orchestra, who was studying composition with Kodály during a year's leave of absence.

He was enthusiastic about the high standard of interest and enthusiasm he found in amateur circles. He told me he played quartets regularly with some lawyers, doctors and other professional men who were not only willing, but able to tackle the hardest modern works. I recall a Budapest banker at whose home I heard this winter the Brahms Sextet, the Beethoven Septet, and other such works, sometimes in conjunction with the Lehnners or the Waldbauers, most famous of Hungarian string quartets, and who a week before his wedding would not forego his quartet evening; also the excellence of the "doctors' orchestra which gives two concerts a year; or the bankers' orchestra of which my brother-in-law, Károly de Kresz is Concert-master. This high standard among amateurs, not to speak of their enthusiasm, is one of the stimulants to concert life.

Dr. Ernest MacMillan, Director of the Toronto Conservatory and Symphony Orchestra, once wrote an article on the necessity of encouraging amateurs. To stroll in the "foyer" of the "Vigadó" or of the Academy (the two large concert-halls in Budapest) in the intermission of a concert, is illuminating. Discussions about the merits of a work or a performance are taken as seriously as politics or a baseball game here. The fact that from each radio station in Europe at least one hour of the very highest form of music is given daily, and that therefore it is possible to tune in at all times to something good, is also helping.

To sum up: what essential differences are there between the musical atmosphere in a city like Budapest and Toronto? Well, over there, music is, with most people, a necessity and not a luxury. Would the average person here give up a new car or a golf club subscription for the sake of buying concert tickets or having music lessons? At any rate, in most parts of Europe the appetite for music is great and must be appeased. General economic conditions over there are just as bad, and relatively worse, than here, and yet I feel that not only music, but art in general, will be

protected wherever possible. And that is as it should be. For what will help us in moments of depression more than Faith and Art?

POLITIKA-MENTES VIZSGALATOT KERNEK A GAZDAK

Ugy Anderson saskatchewan-i miniszterelnökök kénytelenek voltak többé-kevésbé magukévá tenni azt az álláspontot, amit a közelmúltban Bracken, Manitoba miniszterelnöke tett szóvá. A farmerek panaszkos levelein alapuló utóbbi kezdeményezés ugyanis egy politikai pártoktól mentes gazdasági és pénzügyi szakértőkből álló bizottság kiküldését óhajtja, mely nemcsak azt az utat jelölje ki, melyen megindulva a mezőgazdasági talpraállása remélhető, hanem egyuttal szabályozni kívánja a gabonatermelők és hitelezők közötti függő ügyeket is.

FORGALMAT A HUDSON'S BAY FELE!

Ezt a jelszót adta ki a the-pasi kereskedelmi kamara, amiközben kétszáz példányban megküldötte határozatát az érdeklődő kormányfőiraknak és szállítási- valamint gabona-kereskedelmi érdekeltségűeknek. Többek között azt kívánják, szállítsák le a Hudson's Bay vasút teheráru díjszabását legalább arra a szintre, amit a jelenleg nem használt Arsmstrong-Quebec vonal képvisel. Lévény ez az utóbbi pálya több száz mérfölddel rövidebb, mint ma is használható levő fővonalak, természetesen nagy megtakarítást jelentett a gazdáknak mind addig, míg üzembelen volt.

A fentiekben kívül The Pas "Board of Trade"-je azt szeretné elérni, hogy Londonban, Anglia fővárosában nevezzenek ki egy kormánybiztost, akinek legfőbb megbízatása az volna, hogy a nyugatkanadai gabonára kapható rendelkezések Churchill kikötőjén keresztül szállítottassák Európába, viszont ugyancsak a Hudson's Bay rövidített útvonalát által nyújtott előnyök kihasználásával szintén Churchill felé irányítsák a Nyugatkanadába szállítandó európai árukat. Emellett azzal a kérrrel fordult a the-pasi kereskedelmi kamara mindkét nagy vasútvállalathoz, hogy menetrendjeikben s teherforgalmi díjszabásaik között tüntessék fel a díjszabásokat Churchill és az ország, különösen a nyugati tartományok fontosabb vasúti gócpontjai között.

ELITÉLTÉK A 16 ÉVES GYILKOST

Ontario Port Arthur városában egy alig 16 esztendősi fiú ügyében tört pálcát az esküdtbíró. Háromnegyedórás zárt ajtó megegyeztetés után ugyanis arra az egyhangú határozatra jöttek az esküdtök, hogy Howard Cashback felelős James Rowlandson meggyilkolásáért. Az utóbbi még január folyamán ittas állapotban akart behatolni a Chashback-féle üzletbe és a kereskedő fiatal fia revolverből rálőtt, még mielőtt meggyőződött volna arról, hogy rablótól van-e dolga.

Magyar dalok a Ritz-ben

MONTREAL ANGOL-FRANCIA TÁRSADALMANAK SZINE-JAVA TAPSOLT DR. WINTER KÁROLYNÉNAK

Zsufolt, előkelő, lelkes zeneközönségnek énekelt a montreali "Ladies Morning Musical Club" március 10-i matinéján Dr. Winter Károlyné, Montreal népszerű magyar főkonzultánk szeretetreméltó neje s gyönyörű sikere, melyet oly teljes mértékben megérdemelt s melyet annyira látható külső formák között élvezhetet nemcsak az ő sikere, de a miénk is: a magyarság; ám míg sikerében önzően osztozni kívánunk, viszont osztatlanul övé hálánk s köszönetünk azért a bájos gesztusért, melyet oly kedvesen tett felénk s melylyel gyöngéd és finom lelkébe engedett bepillantani egy a nemes nagyszony.

Idegenben élő magyar mindig meghat az ha koronként magyar nótát megzendülni, magyar éneket megcsendülni hallja ez nagyon is érthető; a magyar zenekedvelő és dalos nemzet, fogékony lelkét nemcsak megkapja, de maradóan benyomással is tölti el a zene és az ének; ebben növünk fel, köztudomású sirva vigadunk és vidgava sirunk; otthon mindenüvé elkísér bennünket a dal, idegenben, tudva vagy tudat alatt, mindig nélkülözünk azt, ha az-

Folytatás az 5-ik oldalon

ERŐS KÉPVISELETET KÜLD ANGLIA OTTAWABA

A Juliusra kitűzött brit világbirodalmi konferencia ülésére minden valószínűség szerint maga Stanley Bladwin, a minisztertanács elnöke fogja vezetni a Kanadába érkező küldöttséget. Valószínű még emellett Chamberlin pénzügyminiszter s Hallsman honvédelmi miniszter megjelenése is, akik a genfi lefegyverzési és a juniusban megnyitandó lausannei háború kártérítési konferenciákról jönnek egyenesen Ottawába.

Anglia hivatalos képviselője azonban tulajdonképpen nem a fenti államférfiakból áll, hanem a küldöttség tulajdonképpen vezetője Thomas, a társországok minisztere, Cuncliffe-Lister gyarmatügyi és Runciman kereskedelmi miniszter. Az angol mezőgazdasági minisztérium több szakértő is képviselni fogja és előreláthatólag Kanada jövője szempontjából értékes eredményeket fog hozni az ottawai birodalmi konferencia.

Moose Jaw-ban rejtegetik Lindbergh kisfiát?

SZENZÁCIÓS FORDULAT A VILAGSZERTE FELTUNÉST KÉLTŐ GYERMEKRABLÁSI BÜNYGÉBEN — WINNIPEGRŐL ÁRULTAK EL A BANDITÁKAT — TUCATSZAMRA SZAGUL-DANAK A DETEKTIVÉK KANADA FELE

Az Egyesült Államokban sokan már-már feladták a reményt, hogy Charles Augustus Lindbergh, Junior, azaz a világ hírhír óceánrepülő 18 bónapos kisfia valaha is visszakerüljön a szülői házhoz. Amellett ugyanis, hogy a csecsemőt elrabló "gang"-a jelek szerint nagyon óvatosan eltüntette az utolsó áru nyomatok is, maga az a tény, hogy az utóbbi napokban több gyermekrablót életfogytiglani börtönbüntetésre ítélték, még óvatossá tette a Lindbergh baby fogvatartó banditákat.

A múlt hét elején még az utolsó reményfoszlány is szerte-foszlott, amikor Lindberghék egyik szomszédja megtalálta elveszettnek hitt vésőjét. Bár mennyire nevétségnek látszik is a dolog, a detektívek szája kutattak a véső után, főleg mivel egyidejűleg eltűnt a szomszéd egy német származású alkalmazottja is és eleinte azt gyanították, hogy ha 5 v.

te el a vésőt, lehetséges, hogy azzal nyitotta ki a Lindbergh-ház ablakát. — Ugyancsak halomra dől a rendőrségnek egy másik számítása is, melynek értelmében a gyermeket állítólag Colorado állam fővárosába, Denverbe cipelték volna. Lindbergh is csufosan megjárt az állványvezérelvel kötött szövetséggel, miután az sem vezetett semmi-féle kézzelfogható eredményre. Ekkor csapat le, mint a villám, az új szenzáció, mely egyetlen pillanat alatt megváltoztatta a nyomozás irányát. Boston-bassachusettsi város rendőrőnöke ugyanis névtelen levelet kapott Winnipegről, melyben tudtára adják, hogy a kis Lindberghet éppen akkor-tájt csempészik át a határon — Kanadába. Még azt is elárulja a levél, hogy a banditák eredeti célja Moose Jaw — saskatchewan város, de nem lehetetlen, hogy a titok kípattanása után Saskatoon, illetőleg Prince Albert irányában tovább mene-

külnek az északi lakatlan területek felé.

Mi sem természetesebb, hogy mint a kopók, tucatszámra loholtak Kanada felé az amerikai detektívek, hogy még idejében kiszimatolhassák a handiták rejtekhelyét, illetőleg megtalálják a menekülés utvonatát. Lapzártáig ugyan még nem érkezett olyan jelentés, amely a nyomozás eredményéről beszámolhatott volna, noha most derült ki, hogy egy Blaustein Ignác nevű rovtomtu "gangster" Indiana állam Pocattello városában a fenti áru levéllel egyértelmű vallomást tett, azonban akkoriban lehetetlennek tartották annak őszinteségét s konzultálnak; hiszen a tény, hogy nem magyar származása dacára, magyar férje iránti szeretettel s a magyarság iránti rokonszenvétől indítva, oly szívesen és sikeresen műveli és gyakorolja a magyar dalt, a magyar zenét már magában véve is kedves és megható, ám az, hogy módot, alkalmat és időt talál arra, hogy azt az idegenajku társaságnak is bemutassa s őket azzal megkedveltesse, igazán bájos és elragadó. Olyan hirt pengetett meg ezáltal szívünkben, melynek akkordjait mindig rezegni fognak bennünk!

Tagadhatatlan, hogy a legutolsó részletkérdésig is alaposan átgondolt utitervvel dolgozó banditáknak éppen kapóra jöjjön, ha egy ravaszul kieszt csellel mellékvágányra terelhetné az egész nyomozást és ezzel újabb egérutat nyerhetnének esetleg egy más országba, sőt egy távoli világrészbe való menekülésük közben. A winniepi feljelentő levél írója azonban egy billárdjegy felét is mellékelte, azzal a megjegyzéssel, hogy a kis Lindbergh megtalálása esetén felesége a jegy másik felével fog jelentkezni a jutalomért.

Időközben már meg is érkeztek Kanadába az Egyesült Államok legügyesebb detektívei, hogy különösen Saskatoon és Moose Jaw vidékén nyomozzanak az eltűnt kisfiu elrabló útján. Ugyanekkor egy detektívcsoport Minneapolisban igyekeznek megjelenni a banditák tartózkodási helyét és menekülési irányát esetleg eláruló bűnfeleket. A napokban alaposan átkutadják a kanadai határtól nem messze levő Fargo és Grand Forks városok környékét és különösen a Devil's Lake, azaz az Ördög-tó kopár vidékét, miután a rejtelmes winniepi levélíró szerint ennek a területnek egy titkos ösvényén lopnák át a gyermeket a határon.

MEGZABOLÁZTAK A HITLERISTÁKAT

Mult csütörtökön teljesen váratlanul megszállt a porosz rendőrség Hitler Adolf pártjának összes szervező helyiségeit és kijelentették, hogy a tudomásukra jutott kormányellenes puccs híre alapján a legszigorúbban megtiltanak mindenféle politikai működést egészen április 3.-ikáig. Alighogy lefoglalták a fascista Hitleristák egész irattárát, sikerült a titkos utasítások legelőbbjére ráakadni és többek között találtak több térképet, melyek a Berlin elleni felvonulás egyes részleteit tárták fel. A talált iratok szerint az országos felkelést abban a pillanatban kezdték volna meg, amikor Hitler müncheni székházából "Nagyanya meghalt — Max" szövegű táviratot küldtek volna szét minden egyes "barna-inges" szervezethez.

RENDELJE MEG LAPUNKAT A KATHOLIKUS "ORSZEM" VAGY A REFORMATUS "FIGYELŐ" HAVI FOLYÓIRATOKKAL EGYÜTT \$4.00 HELYETT \$3.25 KEDVEZMÉNYES ELŐFIZETÉSI DÍJ BEKÖLDÉSE ELLENÉBEN!

Nem kerül börtönbe Révay Lajos

FELFÜGGESZTETTÉK A TUN TETŐ MAGYAR BANYÁSZ ELLEN A TÖRVÉNYSZÉKI ELJÁRÁST

Részletesen jelentette annak idején a "Kanadai Magyar Ujság", hogy a mult szeptember 29.-én a saskatchewan-i Estevanban lefolyt véres bányász-tüntetésnek egy magyar áldozata is volt Révay Lajos honfitársunk személyében, aki eredetileg a Crescent Mine vállalatnál dolgozott. Lapunk a sajnálatos katasztrófa napján azonban táviratilag érdeklődött a bajbakeveredett magyar állapota iránt, annál is inkább, miután a tudósítások értelmében Révay állapota igen súlyosnak látszott, úgyhogy napokig látogatókat sem engedtek be hozzá.

A gondos orvosi kezelés és a magyar bányász erős szervezete azonban megmentették Révayt az életnek. A szerencsétlen körülmények folytán életveszélyes helyzetbe került magyar azután nem is mulasztotta el bányásztszárjai révén, több aláírással ellátott levélben tisztázza magát, kijelentvén, hogy nem lépett fel támadólag a hatóság embereivel szemben, mint ahogyan azt az első tudósítások tévesen hírt adtak. Ennek a helyreigazításnak annál nagyobb készséggel adtuk helyet lapunk hasábjain, miután egyes szélsőséges magyar szervezetek Révay Lajos tragédiáját szeretnék volna követendő példaként állítani a magyar munkásság elé, ezáltal drága vértük felesleges ontására buzdítván a megélhetési viszonyokkal jogosan elégedetlen tömegeket.

Végül is teljes elégtételt szolgáltatott az ügyben Embury bíró mult csütörtökön délután, visszaállítását, azzal érvelvén, amikor az estevai törvényszék tárgyalótermében köteleesség-szerűen elítélte ugyan Révayt igen sok visszaélésre adna al-betitott tüntetésen való te-

kényen részvételért — ugyanakkor azonban a körülmények és különösen a kórházban töltött hosszú időszak figyelembevételével elvben hozott ítéletét teljesen felfüggesztette. A törvény idevonatkozó szakasza értelmében viszont Révay Lajosnak a következő két év folyamán tanúsított békés jóviselével kell tanúsagot tennie arról, hogy ártatlanságát hangoztató vallomását hajlandó tetteket is igazolni. Ez utóbbinak biztosítására a törvény ezer dolláros övadékot kívánt, amit felerészben Révaynak, másik felerészben pedig két bizalmas emberének kell előteremteni arra az esetre, ha kötelezettségének nem tette eleget. A fenti összeget azonban az utolsó centig visszaszolgáltatta a törvény, amint a meghatározott 2 esztendő leletét és a hatóságoknak nem lesz panaszuk Révay ellen — amihez semmi kétség nem fér.

DOLLAR AKERENKÉNT — AVAGY 5 CENT BUSHELENKÉNT?

Saskatchewan egész farmertársadalmát érdeklő vita indult meg a reginal parlamentben, még pedig a gazdáknak nyújtandó kormánysegélyről. Az eddigi tervek értelmében ugyanis a tartományi államkincstár egy dollárnyi jutalmat utalt volna ki minden bevetett akert után az eddigi 5 centes bushelelenti "bonus" helyett. Huston battlefordi képviselő ellenben heves vitába kezdett a parlament mult pénteki ülésén és követelt az 5 centes jutalom visszaállítását, azzal érvelvén, hogy az bevetett akereknél kiutalandó egy dolláros rendszerűen elítélte ugyan Révayt igen sok visszaélésre adna al-betitott tüntetésen való te-

LEGUJABB HIREK

HÉTSZÁZ ALBERTAI BANYÁSZ tette le a csákányt március 21.-én, miután nem hajlandók elfogadni a bányavállalatok újabb bevezetett munkarendjét. Mintegy négyezer bányász már mult csütörtökön beszüntette a sztrájkját az International Cpal cselemani telepen, a többi háromszáz viszont a McGillivray vállalatnál kezdett sztrájkba.

AZ EMBERISÉG LEGNAGYOBB KÖLTŐJE, a német Goethe születésének századik évfordulóján, mult vasárnap még az ádáz politikai harcok is alábbhagytak. A diadalmas Zeppelin léghajó pedig ugyanaznap indult utána a braziliai Pernambuco több utassal és értékes postaszállítmánnyal.

EZERKÉTSZÁZ CSALAD TELEPÍTÉST tervezik saskatchewanban, mint a lapzártakor kapott reginal táviratok jelentik. A tervek szerint a birodalmi és tartományi kormányok, valamint a közigazgatási kerületek egy-egy haramdall járulnak az újonnan telepítettek felszereléséhez. Reginalból 500, Saskatoonból 400, Moose Jawból pedig 300 szegény család jövőjéről akarnak ily módon gondoskodni.

FRANCIAORSZÁG A BUZÁKVOTAT ismét 10 százalékkal emelte, úgyhogy most már 35% külföldi búzát, illetőleg lisztet használhatnak a francia pékek. Bár a híradások értelmében előszörban Magyarország, Jugoszlávia és Rumánia kapnak majd francia rendeléseket, a 25%-ról 35-re való kvótamegjeléteknny hatással lesz a kanadai búzapiacra is.

EGYSÉGESEN LESZÁLLÍTJÁK A GAZOLIN-ÁRÁKAT Saskatchewan azon területein, ahol a szárazság következtében tünkrementek a farmerek. Ezáltal azon gazdáknak is módjában állna motororóval elvégezni a tavaszi munkát, akik a jelenlegi magas olajárak mellett nem tudnák traktorjaikat használni. — Ugyancsak egységes elvek alapján fognak működni azentul a szövetkezetek, ugyint a buza-, állat-, baromfi- és tejtermék pool, valamint a United Farmers of Canada saskatchewan-i szervezete a a municipal-tyk szövetsége.

A MAGYAR KÉZIMUNKÁ sikerét jelentette a winniepi Lasker-féle "únykereskedésben mult szombaton megnyitott kiállítás, melyen a "Manitoba Handicrafts Guild" által kiválogatott legjellegzetesebb munkáikat mutatták be a Magyar Nőszövetség tagjai. A március 25-ig tartó kiállítás állandóan nagy közönséget vonzott.

FELROBBANT AZ ISKOLA gazolintartánya a british-columbiali Oteshnie telepen és egy 12 éves kis dukobor lányt halálra égetett. A vizsgálatlan-ságból eredő katasztrófa következtében még többen megsérültek az iskolás gyermekek közül. — A fenti szerencsétlenséggel egyidőben bírálmas tűz-vész pusztított Ontario St. Thomas városában s bár emberéletben nem esett kár, az anyagi veszteséget 150 ezer dollárba becsülik.

A DUNA-SZÖVETSÉG tervét erősen tiltik a franciák és állítólag abban Magyarország részére nagy szerepet számnának arra az esetre, ha — lémondana a megszállott területekről. Franciaország a jelek szerint nem akarja elszakítani a kedvező alkalmat, hogy a gazdaságilag ezorogtatott helyzetben levő országoktól politikai céljaira eredményeket csaljon ki.

MIT NYOMUNK A LATBAN

Most, amikor annyira latogatják a kanadaiakat az egyes bevándorolt népfajok értékét s hosszan cikkeznek itt is, ott is arról, hogy melyik nemzetiségnek van jövője Kanadában, talán nem lesz egészen érdektelen kivizsgálunk, hogy tulajdonképpen mennyit is nyom a kanadai magyarság ennek az országnak a mérlegserpenyőjében. Téves álláspont volna ugyanis megnyugodunk abban a tudatban, hogy majd gondoskodnak jövőnk-ről kanadai barátaink, azaz azok az aránylag kevesen, akiknek módjában állott közvetlen érintkezés útján megismerkedni a bevándorolt magyar tömegek ugynevezett "jó oldalá"-val: hiszen ez legtöbbször érzelmi sarkpontokon alapul s nem mindig állja meg a helyét a szigorú kritikuskok nyugtatóveze alatt.

Közismert tény, hogy manapság ismét fellángolt egyes vidékeken — különösen egyes keletkanadai városokban, továbbá Saskatchewan bizonyos vidékein — az idegengyűlölet és éppen ezért kell ezúton is szóba hoznunk ennek az időnként kikitörő rágalys belegységnek a kórokozót, illetőleg rámutatunk arra, hogy milyen eszközökkel lehetne talán kigyógyítani, avagy legalábbis enyhíteni a bajt. Nem arról van itt szó, hogy minden egyes kanadából irredentát vagy legalábbis magyarbarátot faragjunk, mert hiszen ezt a körülmények eleve kizárják. Bizonyosak vagyunk azonban benne, hogy következetes, a gyakorlatban is beváló célkitűzéssel még nagy lendülettel vihetjük előre a magyarság ügyét.

Jellemző talán szabadon itt megemlítenünk, hogy a "Kanadai Magyar Ujság" magyar filmjének winniepei bemutatóját megelőzően az egyik nagy napilap szerkesztője hallani se akart arról, hogy ezt a ráknézve érdemes eseményt — hacsak néhány sorral is — lapjában bejelentse. Nem használt semmiféle érvelés, maga az a tény sem, hogy a kanadai köznevelési tanács, a "National Council of Education" erkölcsi felelősséget vállalt, sőt az sem, hogy a Manitoba tartományi egyetem bocsátotta rendelkezésre legnagyobb előadótermét. Jellemző ezzel szemben, hogy a magyar sajtó-film keltette hatást, illetőleg a nyolcszáz főnyi közönség sorában megjelent kanadaiak lelkesedését megfontolva: ugyanaz a lapszerkesztő, minden kezdeményező lépés nélkül számolt be az előadásról.

A fentieket annál fontosabbnak tartjuk, miután ez volt a "Hungaria" című filmnek első olyan bemutatása, melyre nagy számban jelentek meg angolok is és ezek után joggal tételezhető fel, hogy ha sikerül olyan megoldást találni, melynek alapján azután minden nagyobb magyarlakta városban vagy telepén ilyen vagy hasonló filmetek tekinthessenek meg: a magyarságról s fajúkn otthonairól alkotott vélemények lényegesen meg fognak változni, még hozzá a javunkra.

A magyar tehetségek észszerű érvényesítésén, kézimunka művészeink nagy anyai sikert aratott szereplésén kívül tehát egy újabb és a magyar tömegek szempontjából talán a leghatásosabb szerszámot állítottunk munkába akkor, amikor megindítottuk a magyar értékeket bemutató filmnek angol-magyar közönség előtti bemutatását. Az elért siker fokmérőjével mérve, most már kézzelfogható, hogy nem is annyira abban van a hiba, hogy mi magyarok nem vagyunk elég súlyosak ahhoz, hogy Kanada komolyabban foglalkozzék velünk, hanem eddigéig ta-

lán nem sikerült összehoznunk a magyar társadalom legjobbait annak érdekében, hogy több jót tudjunk mutatni kifelé, mint eddig.

A fentiek fontosságát mi sem jellemzi jobban, mint hogy a rosszat amúgy is megtalálja bennünk és maradék nélkül — sőt nem egyszer felfújva — kitegeti a kanadai sajtó. A jelek viszont azt mutatják, hogy nemcsak ellensúlyozhatjuk az ellenünk irányuló áramlatot, hanem sokkal többet nyomhat meg a megbecsülés serpenyőjében a sokszor ártatlanul meghurcolt kanadai magyarság — ha szakszerűen s egyenlő jóakarattal támogatva kezeljük ezt a roppant fontosságú problémát.

Tanítsanak magyarul is az iskolákban!

A maga nemében páratlan látást nemcsak mint tömegeket, gyűlést folyt le február 26-tól 28-ig a torontói Y. W. C. A. McC-Gill uccal épületében. 40 nemzetiség képviselői, kanadai társadalmi egyesületek, a növegyesületek országos szövetsége, iskolák, továbbá az angol és idegennyelvű sajtó részéről jelent meg mintegy 200 férfi és nő, hogy 1. áttekintse a bennszülöttek és bevándorlók viszonyát 2. kikutassa a kölcsönös lelki közöledés akadályait és 3. gyakorlati, nevelési, gazdasági, társadalmi és nemzetközi vonatkozásokban gazdagítsa ugy az angolszász, mint európai születésű lakosság életét. Magyar részről megjelentek: Kresznai Réz, Nóra, Kovácsné Pál Róza, Haris-Erviné, Balla J. baptista, Kovács Károly és Kovács Ferenc református lelkészek. E konferencia nem szervezettel óhajtott létrehozni, csupán mind azok találkozásait és a jövőben pedig együttműködését óhajtott előkészíteni, akik a bennszülöttek és bevándorló viszonyához valamilyen közikül van: előítélet-nélküli megállapításokat tenni, egészséges lelkiélet terjesztésén, buzdítani s építő mozgalmakat irányítani.

NEMISMERÉS AZ OKA A LEBECSÜLÉSNEK

Mrs. K. A. Foster, a Y. W. C. A. nemzetközi osztályának igazgatónője megnyitó beszédében kiemelte, hogy a bevándor-

lók nemcsak mint tömegeket, de mint egyéneket kell számlálni, hogy a torontói Y. W. C. A. McC-Gill uccal épületében. 40 nemzetiség képviselői, kanadai társadalmi egyesületek, a növegyesületek országos szövetsége, iskolák, továbbá az angol és idegennyelvű sajtó részéről jelent meg mintegy 200 férfi és nő, hogy 1. áttekintse a bennszülöttek és bevándorlók viszonyát 2. kikutassa a kölcsönös lelki közöledés akadályait és 3. gyakorlati, nevelési, gazdasági, társadalmi és nemzetközi vonatkozásokban gazdagítsa ugy az angolszász, mint európai születésű lakosság életét. Magyar részről megjelentek: Kresznai Réz, Nóra, Kovácsné Pál Róza, Haris-Erviné, Balla J. baptista, Kovács Károly és Kovács Ferenc református lelkészek. E konferencia nem szervezettel óhajtott létrehozni, csupán mind azok találkozásait és a jövőben pedig együttműködését óhajtott előkészíteni, akik a bennszülöttek és bevándorló viszonyához valamilyen közikül van: előítélet-nélküli megállapításokat tenni, egészséges lelkiélet terjesztésén, buzdítani s építő mozgalmakat irányítani.

Mis Breithaupt előadásában megjegyezte, hogy nagy kár a

bevándorlókat arra nevelni, hogy itt valami mássá kell átvadulni, hogy itt egyéniségüknek meg kell változnia; sőt arra kell nevelni őket, gyermekeikkel együtt, hogy egyéniségüknek itt érvényesülnie kell, hogy ezért az igazán művelt bennszülötteknek az a vágya, hogy élessék minden irányban a bevándorlók alkotási kedvét s érvényesülését minden téren elősegítse. Az első nap nevelésügyi konferenciájának legérdekesebb kijelentése az volt, amelyet egy kanadai tanár tett, tudniillik, hogy ugy a családok összetartása, mint az egyének, va lamint Kanada művelődése érdekében sürgős feladatnak tartja a bevándorlók gyermekei részére a szülők nyelvének tanítását. Ez fontosabb, mint valami halott nyelv tanulása!

"A BEVÁNDORLÓ NEM TEHETÉTEL, HANEM ÉRTEK"

A gazdasági és társadalmi szempontokat a konferencia 27-én délután ölelte fel Kovács Ferenc hamiltoni ref. lelkész vezetésével, aki bevezető előadásában megjegyezte, hogy ha nem tehetételek, hanem értékek tekintjük a bevándorlót, ha nem csupán mint egy számot kezeljük a "munkapiac"-on akkor természetesen testvérként is kezeljük. A bennszülöttek és bevándorlók közötti viszony csak akkor lesz eszményi ha nem lesz többé csupán anyagi.

John Toyne a gazdasági szempontokról szóló előadásában megemlíti, hogy az európai bevándorló nem válódható az élet színvonal lerontásával. Először azért, mert nem tőle függ keresetének megállapítása s ha sokszor kénytelen is a helyzetét megalkodni s alacsony bértel dolgozni, teszi ezt otthon hagyott családjáért. De egyben az is megállapítható, hogy az európai bevándorló társadalmi, művész s általában lelki élete magasabb színvonalon áll, mint

az angolszászé. Az európai bevándorlót mint "partnert" kell befogadni gazdasági életünkbe, ki öntudattal vegye ki részét a jövő építéséből. A tartományi parlamentekben pedig sürgetni kell a munkabérek minimális megállapítását.

Miss Hutchinson a társadalmi kérdéshez szólva a mindkét részről való közöledés szükségét hirdeti. A hídát mindkét partra ki kell építeni. 30 év alatt 5 millió újkanadás érkezett körünkbe. S mi eddig csak "usztunk az árral" e dologban. A legnagyobb nehézséget abban látja, hogy a bevándorlók igyeksenek megérteni a bennszülötteket, de azok nem a bevándorlók. — A római mondás szerint: "Róma uralkodik; értsék meg a rómaiakat a leigázottak; a rómaiaknak nem kell érteni őket". — Pedig kölcsönös megbecsülés, egymás értékeit ismerete nélkül lehetetlen a baráti viszony kifejlődése. A bevándorlónak adjunk alkalmat, hogy megismerje Kanada nyelvét, szokásait, gyermekeit pedig ösztönözzük, hogy ismerje meg szülei nyelvét, fajtája történelmi, társadalmi hátterét.

A MAGYAR IS VAN OLYAN JO ELEM, MINT AZ ÉSZAKI NÉPFajok

A nyelvszervezők szervezésére üdvös, ha az erkölcsös, nemes hagyományok, épületes népszokások ápolása a cél s emellett elismerést is szerez az egyéneknek a csoporttal együtt, ami segít leküzdeni az alacsonyabbrendűség érzését. Rev. Balla tagadja hogy csak az u. n. "Nordic" azaz északi fajták alkalmasak kanadai településre; hivatkozik többek közt arra a 80,000 magyarra, akik Kanada legzordabb vidékein, Saskatchewanban és Északalbertában telepedtek le s sikereket is értek el. (Megjegyzés: A K.K.K. a déli államokban szintén ellenzi a kelet- és dél európaiak bevándorlását, bizonyosan azon alapon, hogy nem alkalmasak a déli éghajlathoz. Idézi számtalan magyar esetet, kik sehogyan sem jutván munkához fűzfavesszőt vágnak s abból fonnak kosarat, szerény megélhetést biztosítván maguk számára.)

Miss Ziegler a közös jóviszony megteremtése érdekében szükségesnek tartja, hogy egyszerűen barátnak kell tekinteni egymást, embereket, nem pedig bennszülöttné, vagy bevándorlónak. Klubok, melyekbe bevándorlók, bennszülöttek egyfor-

mán tartozzanak, nemzetiségtől és egyéb ünnepektől, kézimunka kiállítások, összejövetelek mind elősegítik a jóbarátságot. Father Stroh szerint sok bevándorló szíve lassan melegszik fel Kanada iránt, mert barátaik és egyéb források révén vérmes reményekre jogosító tudósításokat nyert Kanadáról. Hozzájárul azután az esetleges anyagi csatlódáshoz a társadalmi elszigeteltség. Tehát segítségük elő az újkanadás anyagi előhaladását, de ne feledkezzünk meg lelki szükségéről s barátságunkkal, pótoljuk a nagy veszteséget, mely érte, amikor feladta egész régi életét.

TEGYÜNK MEG MINDENT A BÉKE ÉRDEKÉBEN!

Nemzetközi vonatkozásai lehetnek európai bevándorlót milliói és a bennszülött kanadaiak viszonyának. Ezt a gondolatot éles körvonalakkal rajzolta meg Miss Geldard Brown fia a Kanadában levő európaiak az angolszászokkal együtt anyagi és lelki viszonyukat emberileg lehető legbonyolultabban rendezik, utat mutatnak az ővilág nemzetekhez az együttműködésre. Tiszt. Kovácsné a konferencia résztvevői figyelmébe ajánlja, hogy ha megfelelő tehermenten az európai bevándorlók részére, igyekezzek a nemzet befolyását békeesélyes irányban érvényesíteni nemzetközi vonatkozásban, hiszen legtöbb európai nemcsak az anyagi érvényesítésre, de sokkal inkább a békebe való vágyakozás hozott ide.

Lehetetlen volna az érdekes megjegyzések mindenikét jeleníteni, azt azonban megállapíthatjuk, hogy az egész tárgyalást ösztönözés jellemezte s ha a kanadai sajtó megfelelő módon felhasználja e konferencia anyagát és határozatait, az eredmény el nem maradhat. A konferencia munkáját egy bizottság fogja folytatni, melynek feladata lesz a helyzet szemmel tartása, továbbá építő jellegű mozgalmak, mint például helyi nemzetiségi ünnepek, kiállítások, néprajzi gyűjtemények, népművészeti csoportok szervezésének elősegítése a sajtó informálása s egy újabb konferencia előkészítése, melyen egy a távol nyugat, mint a tengerpart keleti tartományainak nemzetiségi szervezetei és kanadai egyesületei is képviseltessék magukat.

S. C.

A MAGYAR FÖLD HUSVÉTJA

IRTA: KEIPP MIKLÓS
A "Kanadai Magyar Ujság" eredeti tárcája

Az volt nálunk a szokás az uradalomban — a tisztartó rendelkezése folytán — hogy vásár- és ünnepnapokon reggel templomba kergetett mindenkit János bácsi, a "botos ipán"...

A luteránusokat, reformátusokat az egyik faluba, a katolikusokat a másik faluba ahol a templomuk volt. A bolgár kerteseket meg körbe ültette és személyes felügyelet mellett lett "gospodij pomiluj"-okat énekelgetett velük...

Mert tudván tudta az öreg, hogy mint teljes felelősségű számadó, gondoskodni köteles alantasi lelki gyümölcsözéséről is... Mert a menyeyi számvévszéket nem lehet megvesztegetni a hűtlen sáfároknak...

Ezért hát szigorúan számolt János és becsületesen... Mindig a lelkiismerete szerint cselekedett és attól kérte a földment... mert él az Ur fölöttünk, a körünk alá néz és lát mindent!... Jaj azoknak, akik csak nyomorgatják a nyáját és maguknak gyűltenek!...

Egyik évben, ugy mint most, tavasz újhódására esett a husvét, szakadt az eső husvét reggel, mintha öntötték volna...

A különböző vallások hívei nem tudtak elindulni a majorból a templomba... S azon törte a fejét, hogy elindítsa-e őket féltve őrzött két ünnepükben?...

Uram Isten, hát hogy is legyen? — sóhajtozta...

Aztán hírtelen a honoklára csapott és elindult bizakodó lépésekkel a szüleivel tartózkodó peregrinus lakása felé...

— Áldás, békeség!

— Adj' Isten, urambátyám!
— Zuhog az eső!
— Minden csöppje kincset ér
— De ma husvét van és a nép nem tud templomba menni!
— Hát nem megy!
— Mondok: ha megisztelek őket a magtárban...
— Szentbeszéd!
— Ugy, ugy... Szentbeszéd del...
— Csak egy olyan tudományos szentbeszéd, aminőt a minap helyeztet kiltásba!
— Lehet... mért ne?
Csak gyülekezzenek a magtárban...

A csizmas lelkeket bereltette János bácsi a helyiségebe... fél körbe állította őket, levetette fejükről a kálapot s egy megfordított vékát tett elejükhöz...

Arra a vékára állva prédikált a peregrinus ezenképpen:
— Az én hitemnek még nincsen bibliája — ó hallgatóm!
... Mert a régít már féltettem s az utat még nem lrták meg, mert eddig még nem jutott észébe senkinek a mai bölcsesség gyöngyét a lélek mélysegeiből fölbugyogó érzéseket s a sasszárnyakon fölemelkedő tudás láthatárait könyvbe foglalva papírra rögzíteni!

— Pusztá kézzel beszélek hozzátok... ahogy a szivemből csordul!... s ahogy a lélek beszélnem enged!

A magyar föld is most él az újjászületés, a feltámadás tavaszi korszakát, a husvétját. Ez az ő ifjúsága. Aztán jön a termékenység ideje, a nyár és végül az őregség, az ősz lehanyatlása a tél szemfödője alá. A levegő most tele van azzal a márciusi főltszaggal, ami a nedvkerítés megindulásának jele. Aztán következnek a május illatai és végül a gyümölcsöző nyár és ősz. Ez a magyar föld életének megteljesedése. A

magyar föld minden évben feltámad és meghal, minden évben megöregszik, hogy a nemzet örökifjan élhessen meg rajta...

A föld is azt mondja minden évben: "Ez az én testem, amelytiétek megőretitek..." De ha megis hal a föld minden ősszel, neki is van a halál után feltámadása és ebben a folytonos megújulásban örök élete. Eleitének erejét átadja nekünk, mint a pelikán madár, amely sajt vérvét eteti fiait. A magyar föld élete és halála tavaszról őszig: a mi életünk alapja...

— Ha nem így kezdeném óh hallgatóm, szanaszét kellene szaladnátok, — Illa bátyám ne betne Karlócára, hogy saját hitetell pópáját hallgathassa, Péter bátyám a perjámosi zárda felé, István az akasztói templomban, János urambátyám meg a kiskörösi luteránusok közé, — mert a vallás, ó testvéreim és hallgatóm, nem egyesíti, de szétválasztja és elszakítja a népet, nem engedi, hogy az idegen nemzetiségűek egybeolvadjanak, sőt meghasonlíst támaszt a férj és feleség, a szülő és a gyermek között!

— Ha miszeruhát vettem volna most magamra, egyrészetek bizonyára elfordulna tőlem; ha palástosan állnék, a másik rész zárná be szívéét... Mert minden egyház és vallás egy-egy elkülönített világ, amely hallani és tudni se akar a másiktól, és sokszor nem éppen békésen terjeszti annak az állítólagos országot, akit azt prédikálta, hogy aki kardot ránt, az kard által vész el s hogy aki első akar lenni, az szolgáljen a többinek...

Híába hangoztatják, hogy egy akolnak, egy pástornak kell lenni, ók ezt az eszmét soha meg nem valóstítják!... Mert az egyik másfélezer év óta, a másik négyszáz év óta külön-külön templomot épít!... A szent szeretet és a nagy testvériség gondolatát elérhetetlen eszménynek mondjuk és másvilági álom, ábrándként kezeljük!... Holott a templomon kívül a nagy testvériség már észszerű kézzelfogható valósága az életnek!... Mert tudnak egy zászló alatt a halálba menni, egy iskolába járattják a gyermekeiket, kaszájukkal egyszerűen vágják az érett életet, lakodalmakon együtt vígadnak, temetésükkel együtt sírnak — és nem kérdi egyik a másiktól, hogy mi a vallása és hogy ki a papja!...

Mert ha az igazságot senki se áll helyt, hanem azt várja, hogy mások törjenek lándzsát érte, akkor mindnyájan éppen olyan árulói vagyunk, mint Judás, aki az Urat eladta 30 ezüst pénzért, vagy Péter, aki azon a bizonyos éjszakán háromszor fogadta esküvéssel, hogy soha nem ösmerte lelke fejedelmét!...

A hitben az a fontos, hogy az igazsághoz közelebb jussunk... mert az igazság az, ami szabad és boldoggá tesz!...

Ezzel a szabadságával éjen minden ember... Anélkül, hogy a másféle gondolkozókat lenézne... mert akárhogy gondolkozunk, egy átok alatt nyögünk egy sors osztályosai vagyunk és csak egy uton juthatunk el a boldogsághoz: Ha szeretjük egymást!...

De nem úgy, mint ahogy szóval szoktuk... Hanem belső meggyőződéssel... Aldozatos önmegtartóval... Egymás boldogításával... meg kell éreznünk, hogy minden ember társunk ember, olyan meleg és olyan érző ember, mint mi vagyunk... Ezért kell egyformán minden embert ugy szeretnünk, ahogyan a magunk meleg, érző életét szeretjük...

Ez is régi törvény, de soha nem tartották be... Ha egy szer betartanak, az uj kezdet lenne... nevezetesebb, mint az hogy kezdetben teremté Isten az eget és a földet... nagyobb mint mikor a Sinaí hegyen mennydörgés és villámlás között kinyilatkoztatva parancsait... fenséges, mint mikor Krisztus eljött, szerette az embereket és helyt állt értük egészen a keresztáig!...

Mert ez az üdvösség útja és boldogok azok, akik rajta járnak!

Beteljesedett Rudolf trónörökös két jóslata

Egy prága történetről, dr. E. Emil Franzl érdekes előadást tartott Rudolf trónörököséről. Részleteket olvasott fel Rudolf írásából. 1873-ban, 14 éves korában többek között ezeket írta Rudolf Latournak:

— A királyság elvesztette régi hatalmát és a nép hitébe és szeretetébe próbál kapaszkodni. Egy régi uralkodó család még jobban tarthatja magát, mert erősen hozzátartozik az emberek ősi hagyományaihoz, de egy új király csak rövid ideig tarthatja meg hatalmát, mert az egész uralkodói fogalomnak semmi köze már a mi korunkhoz.

Miért is kellene új dinasztia alapítani, amikor már a régi is elszüllyed. A királyság ma már hatásmas rom, amely előbb-utóbb teljesen el fog süllyedni. Evszázadokon át tartotta magát és jó is volt addig, amíg a nép hagyta magát vakon vezetni. Ma már azonban befejezte feladatát, az emberek mind szabadok és a legközelebbi viharban a rom teljesen el fog süllyedni.

Később Rudolf tudvalevően ellenzéki újságírókkal barátkozott. Amikor a Neues Wiener Tageblatt-ot első ízben tiltották, a trónörökös levelében gratulált Szeps főszerkesztőnek s

1888 december 27-én többek között ezt írta:

— A külpolitikában pillanatnyi nyugalom uralkodik. A veszedelmek, amelyek Belgrádból fenyegettek, egy pillanatra eloldódtak. Ez a csaknem természetellenes nyugalom olyan, mint a vihar előtti fülledt levegő. Igy nem mehetnek tovább a dolgok. Berlinből egészen furcsa híreket hallani. Legfeljebb egy évig tarthat meg a béke... II. Vilmos, azt hiszem, nemsokára örösi zavart fog okozni az öreg Európában. Nagyon alkalmas erre energikus és öntelű, a legnagyobb tehetségnek tartja magát. Azt hiszem, néhány év alatt olyan állapotba fogja hozni a Hohenzollerni Németországot, amilyent az megérdemel.

NYILVESSZÓ EGY ÖREG TÖLGY TÖRZSÉBEN

A simontornyai erdőben favigás közben egy nagyon öreg tölgy törzsébe teljesen belerogott egy nyilvesszó vashegyét találták az emberek. A fa több százéves lehet s a nyilat vagy a simontornyai vár környékén vótott csaták közepette lőtték az akkor még fiatal fába, vagy pedig vadat tévesztett a nyíl, amitulált Szeps főszerkesztőnek s

Friss zöldségben van a legtöbb vitamin

MINDEN KANADAI MAGYAR INGYEN LÁTHATJA EL MAGAT KONYHAKERTI-VETEMÉNYEKEL A "KANADAI MAGYAR UJSÁG" VETŐMAGJAI SEGÍTSÉGEVEL

A zöldségfélék általában gazdagok vitaminokban, tápértékük pedig részben vitamin- részben pedig ásványanyag-tartalmukon alapszik. Kalórius tápértékük (fűtőértékük) csekély, mert hisz sok vizet tartalmaznak. Így pl. a csirág, az ugorka vagy a paraj víztartalma 93-97% között ingadozik. Természetesen a különféle zöldségfélék zöldségfélék tápértéke is csekély, vitamin- és ásványanyag-tartalmuk pedig előállítási módjától, az előbbi azonkívül az elraktározás módjától is függ. Doboos zöldségkonzervek, valamint azok a szárított zöldségfélék (sok leveles zöldség) melyeket készítésükkor előbb fehéritenek (vízzel) vagy sósóvízzel főznek vagy forráznak, gőzölnék), fehérítés alkalmával vízben oldódó sókat és vitaminokat veszítenek.

Dobooskonzervek vitamintartalma függ azonkívül a doboosok csíráztatására használt hőfoktól és ennek időtartamától, szárított zöldségféléké pedig az aszalás módjától. Megfelelő módon, "kiméletesen" előállított doboos zöldség-konzervek és szárított zöldségfélék tartalmazhatnak még egy ideig annyi vitamint, hogy hiánybetegségek fellépését megakadályozhatják. Konzervek előállításakor legjobban szenved és leghamarabb pusztul el a C-vitamin, a többi vitamin csak csökken, raktározás, különösen helytelen raktározás alatt azonban rendszeren az összes megmaradt vitamin is elpusztul. A csíráztatással előállított konzervek elméletileg korlátlanul eltarthatók, határt azab azonban eltevesüknek az, hogy a doboosokban is folytatódó kémiai átalakulások folytán a konzervek ize idővel hátrányosan megváltozik.

A savanyításal vagy ecetbe elteves által tartósított zöldségfélék valószínűleg jobban őrzik meg ásványanyag- és vitamintartalmukat, mert ezeket sem forrázni, sem gőzölni nem szokták, a képződő tejsav és egyéb sav, valamint az ecetsav pedig nem árt a vitaminoknak. Hosszu raktározás alatt azonban ezek vitamintartalma is csökken.

Pincében vagy más helyiségben elraktározott "élő szövetű" zöldségfélék (kelkáposzta, káposzta, sárgarépa stb.) melyek a tél folyamán kerülnek fogyasztásra, vitamintartalmukat érzékenyül jól őrzik meg, ugyhogy télen friss gyümölcs mellett a legfontosabb vitaminszállítóknak. A szövetekben lejátszódoó lélek zselé folyamatok folytán azonban lassanként vitamintartalmuk is csökken, miért is tavasz kezdetén vitamint sokszor már nem is tartalmaznak. Ismeretes, hogy a burgonya sarjadzásakor már vitaminmentes.

Eppen a megélhetéssel folytatott nehézségek könnyítése céljából határozta el a "Kanadai Magyar Ujság", hogy minden egyes olvasójának egy teljes konyhakertre elegendő vetőmagot ad ajándékba, ha előfizetésének rendezése címén három dollárt KÖZVETLENUL a kiadóhivatalba beküld. Az egyik nagy kanadai magkereskedéssel kötött megállapodásunk értelmében több mint egy dollár értékű, kiváló minőségű vetőmagot küldünk ki postai bérmentesítéssel mindazoknak, akik ezt a kínálatot alkalmat nem akarják elszalasztani. A tizenhét fajta konyhakerti vetőmag-gyűjtemény a következőkből áll:

1. BAB (zöld avagy vajbab), "Improved Golden Wax", 1 ounce súlyú csomag, különösen korai, egy láb magasra nő, bőtermő, bokros fajta.
2. BORSÓ (zöldborsó) "American Wonder" 1 ounce súlyú csomagban, egyike a legnépszerűbb, korai fajtáknak, mely a legészakibb vidéken is bő termést biztosít.
3. HAGYMA (vöröshagyma) "Yellow Globe Danvers", 1 nyolcad ounce csomagban, bőtermő, télire is nagyszérien eláll.
4. KALARABÉ "White Vienne Köhl Rábi" 1/8 ounce, zamatos, nagy termést ad, nem fás, nem pudvás fajta, nyersen is igen élvezetes.
5. KÁPOSZTA "Danish Ball Head", 1/8 ounce, nem kevesebb, mint 1000 fontot nyomó termést, hatalmas, kemény fejekeket igér.
6. KUKORICA (csemege- vagy asztali tengeri) "Golden Bantam" 1 ounce, elismerten a legkiválóbb amerikai minőségű, 7 inch hosszúra megnövő csútkán 8 soros izletes termést ad.
7. PAPIKA (húsos zöldséppaprika) "Bull Nose or Large Bell", két láb magasra nő, száron 3 inch hosszú és 2 inch átmérőjű édes zamatu gyümölcsöket hoz, töltött paprikának, ugyszintén nyersen is kiváló.
8. PARADICSOM "Earliana", a legkiválóbb korai, gyönyörű vörösrőre érő fajta, mely idejében való kacsoszás esetén igen bőtermő.
9. PASTENÁK "Half Long Guernsey", 1/4 ounce, a Kanadában legjobban bevált, 10 inch hosszú változat, amely egész télre eláll.
10. RETEK (asztali retek) "Sparkler White Tip", 1/4 ounce, a legrohamosabban növe kerti "gyümölcs" mely minden héten friss termést ad, ha bizonyos időközökben vetjük.
11. SALÁTA "Black Seeded Simpson" 50 láb hosszú sor vetésére elegendő, nagyfejű, korai fajta, kiválóan gyenge minőségű.
12. SÁRGARÉPA "Chantenay Half Long", 1/4 ounce, a legfinomabb zöldségfélék egyike, melynek nyers állapotban való fogyasztása is igen egészséges.
13. SPENÓT (laboda vagy paraj) "Bloomsdale or Savoy" 1/4 ounce, a legkoraiabb főzelékfélék egyike, melyet már a legelső tavaszi napon elvethetünk, majd később utána vethetünk, hogy egész nyárra elláthassuk magunkat ezzel a reugeteg "vitamin" táplálékanyaggal rendelkező veteménnyel.
14. SÜTŐTÖK "Sugar Pie-Pumpkin" 10 inch átmérőre növe cukor-édes csemege, mely nemcsak sütte, hanem sült-tésztában is elsőrendű eledel.
15. TÖK (tökkáposzta) "Long White Trailing", tíz fészetre elegendő mag, mely megfelelő gondozás esetén még az északi vidékeken is kiválóan finom termést ad.
16. UGORKA "Improved Long Green", savanyításra a legkiválóbb, bőtermő.

17. VÖRÖSRÉPA (cékla) 1/4 ounce, mely mintegy 25 láb hosszú sor vetésére elegendő, télire is eláll.

A fenti kert magvakon kívül GYÖNYÖRŰ VIRÁGMAGOKAT küldünk ki, szintén teljesen bérmentve, mindazoknak a honfitársainknak, akik EGY és PÉLEVI előfizetést küldenek be kiadóhivatalunkba az előbb felsorolt és a következő magokért: Ismételtlen hangsúlyozzuk, hogy miután a vetőmagvak beszerzése nekünk is kiadást jelent, csakis azoknak küldhetjük meg az értékes gyűjteményt, akik előfizetésük rendezése fejében három dollárt közvetlenül kiadóhivatalunknak küldenek be.

TIZENKÉT SZEBBNEL-SZEBB VIRÁGFAJTA, ugymint 1. Buzavirág (Bachelors Button), 2. Dizmák (Poppy) 3. Futóka (Climbers), 4. Kék nefejefts (Forget-me-not) 5. Mályva (Hollyhocks) 6. Oroszlánászi vagy tática (Snapdragon) 7. Ósziroza (Aster) 8. Petunia, 9. Rezeda (Mignonett) 10. Szalmavirág (Everlasting) 11. Szarkaláb (Larkspur) és 12. Viola.

Nyugalanság a „deportálások” miatt

Keletkanada magyarságát nézők keres a városok részéről jelentette ki a miniszter, hiszen a hírek, melyeket szeretünk volna hírlapj kacsának venni, de melyek, úgy látszik, mégis igazaknak bizonyultak, tudniflik, hogy a keleti polgármesterek folyamodnak Ottawá-hoz a városi segélyre szorulókat hazavittetéséért s annak megakadályozása érdekében, hogy a "repatriáltak" ide vissza ne térhessenek. Némely helyen — mint például Port Colborne-on, — azt is követelték a városatyák, hogy deportálják azokat is, akik városi munkát végeznek. Tekintélyes városi előljáróktól megtudtuk, hogy az egész legalább is 75%-ban hangukateltés.

Ellenben csakugyan történetes lépések arra nézve, hogy az ellátatlanok egy részét hazaküldjék. Hogy az eshetőségekről informálhassa e lap olvasóit e sorok írója felkereste a minap Ottawában a munkalügy helyettes minisztert, ki a legutóbbi rozzottabban kijelentette, hogy a rendes számmal többet ma sem deportálnak. S amit a városok kérnek, az repatriálás" vagyis önkéntes hazavitel. Ez termé-

Egy óra hosszat tartott, míg sikerült az égő iródt eloltani s most a csendőrök az elégett iratok maradványait eltakarítva nyomok után kezdtek kutatni. De nem találtak egyetlen olyan nyomot sem, amely megoldást tudott volna adni a rejtélyes gyilkosságra. A gyilkos után nem maradt egyéb semmi, mint a néhány véres lábnyom.

Néhány napi drámai mozzanatokban gazdag kihallgatás után végre megtalálták a gyilkost Tichy Árpád elcsapott iródatisz személyében, aki viszont eleinte mindenáron azt akarta bizonyítani, hogy a helyette felvett tisztviselő segítségével követte el a rémes bűntényt. Végül is kiderült, hogy teljesen egyedül ölte meg a hatalmas természetű közjegyző-helyettest, hogy a pénztárt kirabolja. Ebből a szempontból azonban teljes kudarcra járt a vállalkozása, amennyiben csak néhány pengőt talált, viszont miután felgyújtotta a házat, státiáriális bíróság fog felette itélkezni s büntetése bizonyára a jól megérdemelt kötéll lesz.

ÉLETFOGYTIGLANI BÖRTÖN A GYERMEKRABLÓKNAK

Bár Lindbergh kisfiút mind a mai napig nem sikerült a nyomozóknak megtalálni, a sajnálatos eseménynek máris meg van a maga üdvös ellenhatása, amennyiben az amerikai bíróságok most már kezdik komolyan venni a hasonló kihágásokat. Legalábbis erre vall, hogy öt esetben ítéltek el a merénylőt bevándorló között. Viszont mindenkinek alkalmá van védekezni, ha ellene eljárás indulna meg a bevándorlási hatóságok részéről. Egyelőre tehát célszerű figyelemmel kísérni a fejleményeket.

NAGY ÜNNEPET ÜLT IRORSZÁC

Anglia mindig nyugtalan társországa, a kurucos magatartásáról ismert Irország március 17-én ünnepelte ezeröttszázadik évfordulóját annak, hogy St. Patrick, a nemzet védőszentje Érin vidékén partra lépett és megkezdte áldásos működését. Krisztus születése után kerekken 432-ben történt ugyan St. Patrick partraszállása és ennek emlékére most egy óriási szobrot emelnek a Slieve Willin melletti hegycsúcán, hogy hajórol is messzire látható legyen. A szobor helyétől nem messze látható még ma is az a barlang, melyben a szentéletű misszionárius első éjszakai tölthette.

VADÁLLATI GYLKOSSAG RÁCKEVÉN

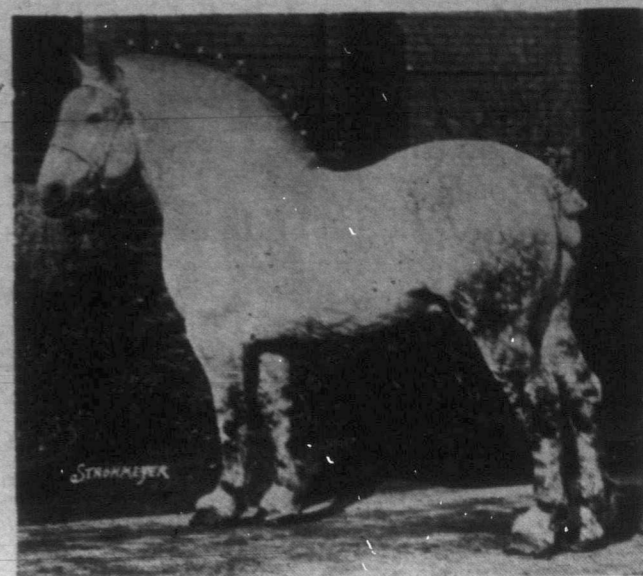
Február 24-én este negyedtizenegy órakor vakító lángok lobbantak fel a ráckevői szertemplom alatt a közjegyzői lakásból. A lángok kísérteties fényvel borították a földszintes épületet, amelyben az utóbbi évek egyik legtitkosabb bűnténye történt. A ráckevői templomok tornyaiban megkondultak a harangok, a szunyaddó község házaiban világot gyújtottak, a községbeliek vizesvödörrel rohantak az égő épület oltására.

Néhány pillanat múlva már a csendőrök is talpon voltak és a lakossággal együtt rontottak be az égő házba, amelynek már a folyosóját is lángok nyaldosták. A nagy riadalomban mindenki Miklós Zsigmondot, a közjegyzőt kereste — akit azonban sehohsem találtak.

Néhány perc múlva, amikor már vízzel árasztották el az irodahelyiséget, az iroda melletti szobában megtalálták az addig hiába keresett Miklós Zsigmondot. A közjegyzőhelyettes hatalmas vértócsában, a felsmerhetetlenségig összevagdalt arccal, véráztatott ruhában, holtan feküdt a földön egy iróasztal mellett.

Néhány pillanat alatt elterjedt a borzalmas bűntény híre: Miklós Zsigmondot meggyilkolták, megcsontították és rágyújtották a közjegyzői iródt. Ekkor még javában égett a közjegyzői iroda, az iróasztalok mellett az iráttár, a fall állványokon felhalmozott aktatömegek hatalmas lánggal lobogtak, lángoltak az iróasztalok, aszkrények és égett az iroda padlója is.

Amíg a füsttel és lángokkal borított épületben az oltási munkálatok folytak, a csendőrök már hozzáfogtak a megdőbent bűntény körülményeinek vizsgálatához. Megállapították, hogy dr. Miklós Zsigmondot a közjegyzői iroda melletti helyiségben gyilkolták meg. Fején hatalmas seb tátongott, amelyet fejszével vagy valami más

A belga igazlovak talán a legnépszerűbb vetélytársai a szintén nagyon elterjedt Parcheron fajtának. Mint fenti képünk is mutatja, a belgák rövidebb lábak, zömökebb testalkatúak, erősek, szorgalmasak, szelidek: egyszóval mindazon jótulajdonságokkal rendelkeznek, amit a gazda megkívánhat. ("Southam Press").

Olaszországnak kanadai buzára van szüksége

Mint a lapzártakor érkezett kábeltáviratok alapján értesülünk, az olasz kormány az országban felraktározott gabonakészletek rohamos fogyására való tekintettel elhatározta, hogy újabb könnyítéseket eszközöl a külföldi kenyérmagvak beengedését illetőleg. Eszerint tehát március 21-től kezdődőleg Olaszország északi, tehát gabonatermelő vidékein a felhasználható lisztmennyiség felét, déli vidékein pedig 70 százalékát külföldi búzából fedezhetik. A szakértők szerint az új olasz kényszerintézkedés kedvező eredményekkel kecsegtet a kanadai buza nagyobb tételekben való eladása szempontjából.

TELEVÍZIÓ A ROBOGÓ VONATON

Londonból jelentik: Az angol északkeleti vasúttársaság sikeres kísérleteket folytatott televíziós mozgóképeknek robozó vonatra való leadásával. A londoni Kings-Cross pályaudvarról Skócia felé induló egyik gyorsvonatra Baird-féle televíziós készüléket szereltek fel négy lámpás rádiófelvevő készülékkel. Az óránként 70 mérföld sebességgel száguldo vonaton elég világosan lehetett felfogni a londoni stúdióból 356 méteres hullámhosszon leadott táncjeleket. Ez volt az első televíziós kísérlet, amelyet robozó vonaton folytattak. Az északi vasúttársaság annyira meg van elégedve az eredménnyel, hogy legközelebb televíziós készülékkel látja el bizonyos luxus vonatok kocsjait.

HATMILLIÓ FONT: 45 EZER ELVÁLT ASSZONY TARTÁSDIJA

Londonból jelentik: Angliában körülbelül 45,000 elvált férj évenként hatmillió font tartásdíjat fizet volt feleségének. Megeskik nem egyszer, hogyha a férj nem tudja előteremteni a megítélt tartásdíjat, a második feleség járul hozzá keresményéből az első asszony eltartásához.

HA SIKERT AKAR ELÉRNI, AKKOR HIRDESSZEN A "KANADAI MAGYAR UJSÁG"-BAN

NÉGYMILLIÓ KÖLCSÖNT KAPOTT SASK.

Az ország legnagyobb gabonatermelő tartományá, a mult esztendő rossz termésé miatt pénzügyi zavarokkal küzdő Saskatchewan négymillió dolláros kölcsönre dobott piacra kötvényeket hat és fél százalékos kamattal. A montreali és torontói bankvilágban hihetetlen érdeklődés nyilatkozott meg a tartomány kölcsöne ügyében s bár akadtak olyanok, akik sőtétent láttak Nyugatkanada anyagi helyzetét, mindenképp több bizalmat árult el Keletkanada részéről az a tény, hogy a kölcsön kibocsátásának első napján máris tuljegyzték a kért négymillió dollárt.

Szívszaggató sorstragédiát jelent a fenti család szempontjából az a tüzvész, mely egy Winnipeg melletti farmházat teljesen elhamvasztott a közelmúltban. Még szerencse, hogy a két alvó kisgyermeket sikerült a katasztrófában szülőknél kimenteniök. (A "Winnipeg Tribune" felv.)

A Kanadai Magyar Ujság számonkint 5 centért az alábbi üzletekben kapható:

Montreal Que.

Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.
HARTMAN'S Stationery Store
 1463 St. Lawrence Blvd.

Pénzküldés — Bevándorlási Engedélyek — Jogi és Közigazgatási ügyekben forduljon

ALEX A. KELEN
 1456 City Hall Ave.

Püszter és csemegeüzlet.
 Különlegességek

CHERRY D. SZABÓ
 14 Ontario St. East.

Telefon: Lancaster 3413.

M. DEWALD & WILLE
 Püszter, csemege, gyümölcs és hentesárak.
 Pontos, figyelmes kiszolgálás, olcsó árak. — 72 Prince Arthur East.

S. GYURO

1638 St. Dominique

S. MOLNAR

1591 De Bullion St.

Hamilton, Ont.

Immigrant's Service Bureau
 4 Barton Street, East
 Pénzküldés, Hajléjegyek, Közigazgatási ügyek. Tolmácsolás stb.

Toronto Ont.

Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.
 Gramofon-lemezek nagy választéka.
COLUMBIA MUSIC CO.

Pénzküldés — Bevándorlási Engedélyek — Jogi és Közigazgatási ügyekben forduljon
Dr. JÁNOSSY & Co-hoz
 543 Queen St. W.

Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.
UKRAINIAN BOOKSELLERS
 195 Queen St. West.

Könyvek, folyóiratok, újságok. Iró és papíráruk.
UKRAINIAN BOOK STORE
 399 Queen St. West

UNITED CIGAR STORES
 3194 Dundas Street
 Mindenféle pipa- és cigarettadobányok. Újságok, folyóiratok stb.

Kitchener Ont.

Újságok — Folyóiratok, — Szivarok, pipa és cigarettá dobány
S. JAROSZ
 334 King St. West.

Winnipeg, Man.

UNITED CIGAR STORES
 682 Main Street (Main és Alexander)
 Mindenféle pipa- és cigarettadobányok. Újságok, folyóiratok stb.

SATURN IMPORTING CO.
 Higiénus Ave. a CPR szállóval szemben közel a Main Streethez. Két- és helyi újságok, folyóiratok.

Melville Sask.

Minden pénteken megveheti a "Kanadai Magyar Ujság" legfrissebb példányát
SIPOS GYÖRGY
 a Market-tel szemben.

Regina, Sask.

CLAUG ISTVAN
 (H. Schumacher Iroda)
 1697 Eleventh Ave.
 Pénzküldés — Hajléjegyek stb.

Lethbridge Alta.

Magyar Otthon Szálloda
SZARKA JÓZSEF
 496 — 4th Ave. South
 Pipa és cigarettadobány, búvelly és papír is kapható.

Edmonton Alta.

Telepítési Iroda — Pénzküldés — Hajléjegyek — Bevándorlási ügyek
LUKÁCS LAJOS
 10518-96th St.

Vancouver B.C.

Egy font pipa- vagy cigarettá dobány 90 cent. szállítási költség kifizetés.
JACK CANUCK Tobacco Factory
 2173 Powell St.

Figyelem magyar Testvérek! Ha jó farmot akar vásárolni B.C.-ben keressen fel személyesen

A. NYISZTOR
 455 West Pender St.

ANGOL NYELV-TANFOLYAM WINNIPEGEN

A "Young Women's Christian Association", avagy a kezdőbetűtől után röviden "Váj-dabljuszi-é" néven ismert szervezet ismét megkezdte az ujkánadások részére rendszeresített nyelvtan-folyamát. Mindazon honfitársaink tehát, akik teljesen díjtalanul óhajtnak elsajátítani a legszükségesebb angol beszéletet, jelenjenek meg minden csütörtökön este pont 8 órakor a YWCA 447 Ellice Ave.-i központjának előadótermében.

Azok, akik esetleg nem tudnák az előadás helyét, március 24.-én, csütörtökön este 7:48 órakor gyülekezhetnek a "Kanadai Magyar Ujság" 375 Hargrave St. alatti szerkesztőségében, honnan együtt indulhatnak az angol nyelv-tanfolyamra. A fenti alkalomra annál is inkább kötelességünknek tartjuk felhívni honfitársaink figyelmét, miután az iskolákban tartott téli tanfolyamokat becsúszították s így üdvös volna, hogy azok is, akik ezen előadásokat hallgatták, bővíthessék is sorreteiket, viszont azok, akik eddig még nem jártak angol iskolába, ezuton sajátíthassák el a mindennapi életben annyira nélkülözhetetlen nyelvtudást.

KÖNYVCSERE

VERBOSSZU VAGY A SZOMORU VISZONTLÁTÁS
 Kertay grófnak, a büszke arisztokratának egyetlen lánya 3 évi távollét után kis gyermekével, szerelmében csalódotan, teljesen megtörve és letrögrottan karácsony estéjén bebocsátást kér apja házába, aki ezekkel a szavakkal fogadja: "Nem vagy 13-nyom több! Én nem vagyok atyád!" Erdemes olvasni.
 185 füzetből áll. Ár 74.70
 Ha beküld 185 füzetet és \$3.70, megkapja a teljes regényt. Megtakarít \$2.70 centet.
 Megjött az óhajjal nagy képes naplót 1932 évre, vastag kötetben, képmény táblával postaköltséggel \$1.75.
 Kérje nagy képes árjegyzéskönyvet, szemű és mindenféle hazai cikkekéről. A. Wiesinger Mail order háza, 961 St. Nicholas Ave., New York, N.Y. — Mivel az Egyesült Államok postahivatala Kanadába utánvét mellett nem szállít, kérem az összeg 25 cent szállítási költséggel együtt előre beküldeni. (Hirdetés)

EGÉSZ KANADA MAGYARSÁGA HÓDOLT MÁRCIUS 15-IKE EMLÉKÉNEK

MONTREAL, TORONTO, WELLAND, WINDSOR, WINNIPEG SZINPOMPÁS TUDÓSÍTÁSOKBAN SZAMOLNAK BE A MAGYAR SZABADSÁG-ÜNNEPEK SIKERÉRŐL

Március 15-e Montrealban

Ezidén a szokottnál is impozánsabb keretek között ünnepelte Március Idusát Montreal magyarsága. A "Hungaria Társadalmi Egyesület", élén fardhatatlan elnökével: Filler Jenővel és a vigalmi bizottság serény elnökével: Bruck Győzővel s karöltve a montreali római katolikus és református magyar egyházakkal, a Szent István Kultur Klubbal, a Petőfi Dalárdával és a Székely Kultur Egyesülettel, e hó 13-án délután a hatalmas Lafontaine-Hallban az 1848-as Nagy Idők felejthetetlen évfordulójára és dicsőségese emlékeztetére nagy nemzeti ünnepélyt rendezett, a melyre Montreal hazafias magyar közönsége élén a magyar főkonduktus teljes tisztikarával szinte hihetetlen számban záródott el és a mely szép és tartalmas műsorával ennek a mintegy 1800 főből álló közönségnek minden egyes tagját teljes mértékben kielégíthette.

A műsor az angol himnusz-szal kezdődött, melyet az annyira bevált Petőfi Dalárda énekelt el; e dalárda az ünnepély folyamán még kétszer szerepelt a "Kítárom reszkető karom..." s a "Tavaszmúlt" című gyönyörű dalokkal, minden alkalommal Nagytiszteletű R. G. Katsunoff dirigensi pálcája alatt, ki oly kiválóan, lendületesen és oly pompás ütemmel vezényelt, hogy a bármely magyar karmesternek is dicséretre válhatott volna; a Church of All Nations népszerű tiszteletese valóban méltó köszönetünkre azért, hogy oly kedvesen jött segítségünkre ez alkalommal is.

Dr. Winter Károly főkonduktus és a "Hungaria Társadalmi Egyesület" diszelnöke formás és kedves megnyitó beszédében a magyar nép erényeire utalt, kiemelte azokat a nehézségeket, a melyekkel ennek a jobb sorsra annyira érdemes nemzetnek egy otthon, mint a külföldön állandóan küzdenie kell s ama hő reményének adott kifejezést hogy a következő március 15-e minden tekintetben jobb viszonyok között fog találni minden magyart szerte a világon.

A nagy tüsssal fogadott megnyitó után a magyar református iskola növendékei Fehér Mihályné tiszteletes asszony rendezésében a "Végek sőhaja" című megható irredenta tárgyú egyfelvonásost adták elő végtelenül gyöszen, kedvesen és értelesen.

A "Hungaria" vegyeskara, Ströbl Annuska, okl. tanítónő pompás vezetésében, ki az összes énekszámokat is kintőben kísérette, két dallal helyesebben két imával: a "Nemzeti Imával" és a "Hiszek egy Istenben" cíművel szerepelt igen jól.

Fehér Mihályné tiszteletes asszony könnyekig hatotta meg

a közönséget a "Pacsirtaszó" gyönyörű költeménynek mélyen átérzett, remek szavaltával. Ugyancsak szavaltokkal szerepeltek s nagy sikert arattak Varga István, ki a "Talpra Magyar"-t, Csáki Erzsike, ki "Erdey", az ügyes Kelemen József, ki "Magyarok Március"át és Molnár Mariska, ki egy igen helyes verset szavalt el, mind igen talpraesetten s kedvesen.

Enekszóllókkal nagy hatást keltekett Ströbl Henrikné, ki a "Székelyföldi lakodalmat" énekelte el igen szépen s Ujvári István, valamint Varga István szép magyar dalokkal.

Az ünnepi beszédet ezuttal Filler Jenő, a "Hungaria Társadalmi Egyesület" elnöke mondotta, ki nagy tetszéssel fogadott közvetlen és érdekes előadásában a márciusi nagy idők vázlatos történetét ismertette s megkapó módon összehasonl-

tást tett az 1848-1 és a világháboru között; mint az előbbinek végén Világos, úgy ennek a gya szos befejezésekképpan Trianon sőtétlik s ezt, — mondotta Filler Jenő — magyar embernek felednie nem szabad.

Kedves meglepetésül szolgáltak a kis Kelemen József és Széller Irmuska, kik ügyes meserterük Schmidt Emma pompás betanításában zongorán a "Cstnom Palkó"-t játszották el igen jól, lelkesen és kedvesen.

A "Ne csüggedj magyar" egy felvonásában pedig talán a legkedvesebb képmen gyönyörű költőnk az egész délután folyamán; ebben Kovács Fanny Montreal népszerű színművésznőnek Kovács Lányok tiszteletreméltó édesanyja szerepelt végtelenül bájosan, a mindig ki tűnő Majoros Gyula ügyes közreműködése mellett. Zugó taps jutalmazta nagyszerű játékukat.

Dr. E. B.

Magyar műsor Torontóban

Március 13-án délután 3 órakor szép számmal gyülekeztek a Dundas Streeten levő hallban a reformátusok által rendezett ünnepségre. Elsőnek Tiszt Kovács Károly üdvözölte a megjelenteket, felkérve a közönséget a "Szózat" elneklésére. Ifjabb Tóth Ferenc öszinte érzéssel szavalt a "Háromszínű a nemzeti lobogó" című költemény, majd utána Dr. Jánosy István tartotta mélyenjáró gondolatokkal teletűzdelt ünnepi beszédét, melynek során az 1848-as szabadságharc történeti eseményét méltatta. A hallgatóság lelkes tapsviharral adózott a szónoknak.

Borsos András lendületes "Talpra magyar"-ja után Tiszt Kovács hitva fel a hallgatóság figyelmét az 1848-as idők óta történet tanulságaira. Ezután az énekkar hazafias dalokat adott elő, majd pedig Mester Lajos szavalt a "Elrabolt házáról" irt költeményt, melyet Asztalos József irt erre az alkalomra. Ismét az énekkar következett ezután, a "Magyar helység alján" című dallal, melyet maga a karmagy, Kapossy Miklós zenésített meg. A nagyszerű ünnepség végzetével a Himnusz énekelte el a közönséget.

A wellandi „Önképzőkör” is ünnepelt

Wellandban március 13-án, vasárnap ülte meg a magyarság a szabadságmozgalom kiállításának évfordulóját. Szabó Lajos megnyitóját után a Himnusz énekelte el a közönség, majd Hajmási Mihály tartott a matos alkalmi beszédét. A "Talpra Magyar"-t Lipták Etelka adta elő mély érzéssel, míg Tiszt. Nagy Ferenc tartotta szílyos gondolatokban gazdag ünnepi beszédét. Külön érdekesége volt a műsornak az Oshawából látogatottan járó 3 éves kis Bodnár József, aki vagy egy tucat verset adott elő igaz művészettel.

hallgatóságát. Lipták Etel másodsorú szavaltát Rádi Böske "Tette magyar"-ja követte. Tar József a nemzeti "Hiszek-böke"-t fohászkodta el, Szabó Böske pedig "Ugye most látjátok" című szavaltával aratott sikert. Végül is Makra Ilonka I-madkozott a hazért, miután Bankó Lajos tartotta csattanó záróbeszédét.

Nem szabad megfeledkeznünk a "Tölgya" című egyfelvonásos színművet mutatta be Szimonta Miklós vezetése alatt, öszinte tapsokat érdemelve. Az előadás alatt Kósa János elismert zenekara működött közre magyar nótákkal élenkítvén az ünnepélyt.

"A székely fia" című verset Lipták Mariska adta elő igaz érzéssel, Graf Annuska pedig "Mi zaj riad a Tátra ormán" c. költeménnyel bilincselte le a

Windsoron az egyházak emlékeztek meg Március Idusáról

Március 15.-én este 7 órakor az evangélikusok, 8 órakor a katolikusok rendeztek műsoros ünnepségeket, mindkét helyen szépszámu közönséget toborozván össze. Mindkét helyen a Himnusz-szal kezdődött és a Szózat elneklésével végződött. Az evangélikusok Assumption St. 1020 szám alatti helyiségében rendezett ünnepséget Gaál István nyitotta meg "Hitvallás" c. szavaltával, valamint megvárázó hatású megnyitó beszédével. Ezután Freund Péter egyházi karmagy vezényelte mellett a "Gábor Áron" c. dalt adta elő a férfi énekkar, majd Petőfi "Nemzeti dal"-át pedig Rajki József szavaltta el. Nagy sikert aratott az ev. magyar iskola nemzeti viseletbe iltozott növendékeinek mestermeve, a "Hungaria" című irredenta szindarab, melynek előadásával a kicsinyek minden je-

lenlöknek a szivbe lopták magukat. A darab főszerepét "Hungaria"-t Madách Mihályné személyesítette meg nagy tehetséggel és rátermettséggel. Daróczy Bandi egy "Régi magyar köszöntő" elmondásával szerzett érdemeket, Nagy Magduska Lampérth "Március 15" c. költeményét mutatta be, Varga Béla Kisfaludy "Szülőföldem szép határa" emlékeit idézte fel a közönség lelkében, Grauzer Margitka pedig Garay "Balaton" versét szavaltta el. Az ünnepi beszédet Papp János László, az egyházközség lelkésze mondotta. Utána Pohánka Vilmos Sajó "A rab föld" versével rázta fel a megjelenteket, Varga Zoli Pósa "Gondoljatok öseinkre" költeményével aratott sikert, Daróczy Ella pedig bátoran szavaltta el, hogy "Magyar vagyok."

Az ev. gyermekkar feled-

Magyar műsor a prérók fővárosában

A winnipeg Magyar Társaság kezdeményezésére, a Nöszövetség és az egyházközségek erkölcsi támogatása mellett nagyszabásu népiünnepélyt rendezett a Main Street 544 szám alatti teremben. A magas színvonalu műsoron sorra szerepeltek a winnipeg fiatalabb nemzedék legkiválóbbjai s az aránylag rövid működése alatt dicséretreméltó eredményt felmutató magyar ref. egyház kebelében alakult "Petőfi Dalkör" mely máris szép jövőre és méltó sikerekre jogosult.

A himnusz elneklése után a fiatal szavallónemzedék egyik határozottan legjelesebb tagja, Sefesik Gyula adta elő Petőfi örökéletű "Talpra magyar"-ját, majd pedig a "Petőfi Dalkör" kuruc nótákat énekel Csendes Imre szakavatott vezénylete mellett. A műsor következő számaként lapunk szerkesztője vont párhuzamot a 84 év előtti események és a mai szabadságtörekvések között, kiemelvén, hogy bizonyára megvannak ma is azok a módzatok, melyek révén a magyarság kiküzdheti kivánt szabadságát itt Kanadában is, anélkül, hogy a felforgató elemekhez csatlakozván, örökre elveszítse a benszüllöttek jóakarátát.

Visszafotott lélekzettel élvezte a közönség Rémay Juliska "Magyar leány vagyok" című szavaltát, melyet méltán megérdemelt tapsviharral jutalmazott. Willim Rózsika ügyesen eljátszott zongoraszóljaja következt ezután, majd pedig Dobovicsky Béla szavalt a "Kos-

mege szavaltában, miután Father Matty János ünnepi beszédében méltatta a nap jelentőségét. A "Föltámadunk" és "Kossuth sirja" című versek elszavaltásáért Previz J. illetőleg Katona B.-t illeti dicséret, míg Papp Miklós nemzeti dalok előadásával keltette fel maga iránt a közfigyelmet.

A műsornak sorrendben utolsó, de érdemben mindenesetre egyik legelső és legjobban sikerült száma a "Bácskai lányok" című egyfelvonásos színmű előadása volt, melynek rendezésével Csik Ferenc érdemelte ki az elismerést. A bájos darab csupa nő szerepében Exner Jánosné, Czap Emmuska, Harakály Terike, Katona Böszi, Harakály Anny, Horuci Póli Koscsó Istvánné, Horuci Mariska és Krajcár Rózsika nagyszerű színjátszási tehetséget mutattak fel s méltán kiérdemelték a "Bácskai lányok" szerepésletét követő tapsvihart. A sugó nehéz szerepét tökéletesen oldotta meg Exner "Bácsi".

A kis Farkas "Dzsimli", a rövidnadragos szavallóművészek egyik legnépszerűbbike szerepelt ezt követőleg, míg utána a pöttömnyi Molnár Mancsi érdemelte ki az ünneplést a "Magyar Hiszekegy" elmondásával. Hanzs Janika mindenkit meghatót kis imájával, melyet Willim Milke szóljaja testvérel, Janival előadott duettje követett, szintén élenk tapsvihart érdemelve.

Kubik Pista szavaltata után a bájos Henter Kató lépett az emelvényre és Petőfi "A rab" című költeményét adta elő. Urban Karsai szavalt ezután magyar csikóruhában, majd Péter Margitka ragadta meg szavaltával és táncával a megjelentek figyelmét. Külön ki kell emelnünk itt William J. Maskalyk ukrán hegedűs szép játékát, azzt követőleg pedig Ströbl Jómaként lapunk szerkesztője vont párhuzamot a 84 év előtti események és a mai szabadságtörekvések között, kiemelvén, hogy bizonyára megvannak ma is azok a módzatok, melyek révén a magyarság kiküzdheti kivánt szabadságát itt Kanadában is, anélkül, hogy a felforgató elemekhez csatlakozván, örökre elveszítse a benszüllöttek jóakarátát.

Visszafotott lélekzettel élvezte a közönség Rémay Juliska "Magyar leány vagyok" című szavaltát, melyet méltán megérdemelt tapsviharral jutalmazott. Willim Rózsika ügyesen eljátszott zongoraszóljaja következt ezután, majd pedig Dobovicsky Béla szavalt a "Kos-

Uj élet a montreali magyar katolikusok házában

Hozzávetőleges becslés szerint közel négyezer magyar r. kath. éi Kanada legnagyobb városában, Montrealban. És mégis oly gyenge lábón áll a hitközség, alig egy néhány tag rendelkezik. A "Szent István Kultur Egylet" vezetősége közbenjárására a montreali r. kath. püspökség Rácz József plébános helyett H.A. Gaboury francia lelkipásztor nevezte ki ideiglenesen a magyarok papjának, aki e hó 6.-án már át is vette hivatalát.

Magyar Róm. Kath. önálló hitközség és amig magyar papot kap a hitközség a Szent István Egylet és az Egyház vezetőség kérelmére.
 Ez a pár szó felhívás is legyen azon montreali magyar r. katolikusok részére, akik bármilyen okból kifolyólag távolról voltak magukat az egyháztól, legyen ez az alkalom az, ami összetömörít minket magyar r. katolikusokat. Legyünk magyarak — de ne feledkezzünk meg vallásunkról sem.
 Oláh György.

Figyelmes kiszolgálás!
J. SCHRÉTER
 RUHA ÉS CIPŐ ÜZLETE
 KICSÍ HASZON, NAGY FORGALOM!
 30 ONTARIO ST. EAST MONTREAL, Que.

7 Nap alatt New Yorkból MAGYARORSZÁGBA
 A leggyorsabb hajók a világon
BREMEN ~ EUROPA
 A Bremerhaven kikötőben közvetlen a hajó mellett váró külön gyorsvonat a legkényelmesebb utazást biztosítja. S U D A P E S T - I G.
 Ugyancsak rendezeses heti hajóindulások a Lloyd népszerű kabinháján.
 Felvilágosítást nyújt a helyi újságok, vagy
NORTH GERMAN LLOYD
 654 Main Street, WINNIPEG, Man.

A ROBIN HOOD ZABKASA SERDÜLŐ
IFJAKBÓL ERŐS FÉRFIAKAT
TEREMT

Robin Hood Rapid Oats

Háziorvosunk Levelsládája

Lapunknak sikerült Dr. Biró Károly háziorvosunkról meggyőzni abból, a célból, hogy minden honfitársaink a kórházban tanácsot, akiknek a nagy távolságok miatt nincs módjukban ott rendelésben felkeresni. Ezen rovatunk keretében Dr. Biró teljes díjtalanul ad felvilágosítást minden olyan olvasónak, akinek előfizetése rendje van. — Akik kérdésekre Dr. Birótól magánlevelet várnak, ezt is ingyen kapják, ha előfizetésüket egy évre előre rendezik. Levelét az előfizetéssel együtt küldje a "Kanadai Magyar Újság" címére: 375 Hargrave St. Winnipeg, Man.

Dr. Biró Károly

Eztona felhívjuk honfitársaink figyelmét, hogy Dr. Biró csak teljes névtáblával és pontos címmel ellátott levelekre válaszol, de bárki teljes szerinti jogait adhat még ezenkívül, ha még nevének kezdőbetűit sem akarja nyilvánosságra hozni.

Anyá. 1. A csecsemő túltáplálása ugyanolyan hiba mint a hiányos táplálás. Az ily csecsemők súlyban eleinte szépen növekednek, azonban gyakran szenvednek hasmenésben. A székletük zöldes, savanyu szaga és vizes, altestük bőre felmárt, gyulladós. Sokat sírnak. Rendszerint két óránként kapják táplálékukat vagy rendszerint talán még gyakrabban is amikor éppen sírnak. Mi néi többet sírnak annál többször lesznek táplálva és ily módon a túltáplálás komoly betegséghez vezet.

2. Az "evaporated milk" magyarul besűrített tej, a közönséges tejből készült oly módon, hogy légritkított térből a tejet forralással felére besűrítik. Légritkított térből a tej jóval alacsonyabb fokozaton forr és a nyert terméknek nincs meg a forralt tejjel jellemző íze. Táptáplálás szempontjából kifogás alá nem esik, sőt emésztetősége a csecsemő szempontjából még jobb mint a hígított tejé.

3. A vitaminkor a táplálékban jelenlévő anyagok, melyeknek hiánya okozhatja a skorbut néven ismert betegséget, az angolkórt, pellagrát, fertőző betegségekkel szemben csökkent ellenállását. A csecsemő vitamint szükségletét a tej mellett a csukamájolaj és narancs, a vagy paradicsom levének rendszeres adagolásával fedezhetjük.

J.N.K. Az egész testre kiterjedő verejték kiválasztás oka mindig valamely belső szerv megbetegedésében keresendő. Leggyakoribb heveny lázas meg-

betegedések kapcsán, továbbá krónikusan lefolyó oly betegségekkel kapcsolatban melyek a nap bizonyos szakában hőemelkedéssel járnak. Ezek közül a tuberkulózis a leggyakoribb és ezért az Ön esetében mielőbbi orvosi vizsgálat ajánlatos.

Sz. J. M. A közhíves keletkezésében nagy szerepe van az egyoldalú táplálkozásnak és gyógyítása is különleges étrenddel történik. Közhíves beteg lehet: levelesek, — bab és borsó leves-kivételével — friss halat, marha, hárány vagy csirke húst szalonát, sonkát, barna, vagy rozkenyeret, zabkását, rizst és burgonyát. Csekély mennyiségben: tojást, tejet és teát. Ke rüldökök: húsból készült levelesek, mártások, fűszeres ételek, máj, pulyka, tészták, sütemények. Edességeket lehetőleg kerülni kell, míg szeszes ital minden formában szigorúan tilos.

J.F.B. Ludtalp okozhat derékfájást, melyek megfelelő lábbelit viselésére megszűnnek. Nem minden hát vagy derékfájás "vesebaj" — sőt talán csak ritka esetben az, mert a vesebetegségeket az orvos könnyen felismeri és arra betegét figyelmezteti. Az egyéb okokból eredő hátfájások rendszerint nem okoznak oly súlyos tüneteket, mint pl. a heveny ve segyulladás, a beteg tehát nem is megy azonnal orvoshoz, hanem mint az rendszerint történik "vesebaját" maga kezeli. Az ön esetében is ahelyett hogy orvosa tanácsát megfogadta volna és ludtalpétét vett volna, a sokkal kényelmesebb prula szedéséhez fclyamodott, termé-

szetesen eredmény nélkül, mert ludtalpát orvosilag szedéssel még senki meg nem gyógyított. M.M.L. Mindenféle csonttörés után maradékosan bizonyos fokú érzékenység a gyógyult végtagban, melyet a legtanácsosabb naponként egy-két órás meleg korpás vízben fürdetni.

Megnyilt a windsori magyar kath. templom

Csodával határos erőfeszítéssel fogtak hozzá december hó 17-én a windsori kath. magyarok templomuk építéséhez, mely nem egészen három hónapot emelt, hogy vizsgálatára már megtörtént a kapunyitás. A templom szentelését csak május végén vagy június elején lesz amikor Vidd püspök egyben a windsori magyar kolónia bérmálását is végzi.

Az újabb magyar templom által a windsori magyarok az egész vidéken a legnagyobb elismeréssel emelték ki, mert sajt maguk építették. Így nem csoda, hogy a barokk stílus szép óhazai tornyu templom nem is egészen nyolcezer dollárba került.

A WELLANDI REF. EGYHÁZ HIREI

Nagyheti és husvéti istentiszteleti programunk a következő Napentek este fél nyolckor is tartászelet; Nagyszombatban este fél nyolckor bűnbánati istentisztelet; és az ünnep első napján délután a szokásos időben, három órakor ünnepi istentisztelet urvacsoraosztással kapcsolatosan.

Port Colborne-ban az ünnep elsőnapján a rendes időben délután fél kettőkor ünnepi istentisztelet, mely alkalommal az Urnak szent asztala is meg lesz terítve urvacsoraosztással.

Welandon a kenyeret és bort az Ur asztalára Makra János és neje ajándékozzák. Az ünnepi istentiszteletből énekarunk is ki fogja venni részét. Ugyanis egy alkalmi ének négy hangon való éneklésével járunk majd hozzá Jézus feltámadása emlékének méltó megünnepléséhez. Hisszük és reméljük, hogy ugy a wellandi, mint a vidéki testvéreink nagyszámban jelennek meg majd ünnepi istentiszteleteinken.

Nőegyletünk legközelebbi rendes gyűlését április 3-án, vasárnap este tartja a 7-es uccai Magyar Ref. Otthonban. Itt is kérjük a Nőegylet tagjait hogy minél nagyobb számban jelenjenek meg a gyűlésen, annál is inkább, mert több fontos dolog elintézéséről lesz szó.

A mai hallatlan és még soha elő nem fordult viszonyok általánosan arra készítetnek, hogy komolyan foglalkozunk helyzetünkkel és, ha lehet, szolgáljunk hasznos tanácsokkal, ajánlatokkal népünknek. Ma már nagyon nehéz — sok esetben lehetetlen — tisztességes uton elhelyezkedni embereinknek a városokban. Ha mindjárt a lelkünket is odaadjuk: akkor sem tudunk egy-egy embert egyik gyárhoz sem betenni. Azonban van egy ajánlatom. Különösen a magányos emberek figyelmét akarom felhívni rá. Szegényeknek el farmokra. Ha mindjárt csekély fizetésért is, vagy ha csupán a puszta megélhetést tudják is csak biztosítani: az is jobb, mint semmi, jobb mint teljesen tedpni a városokban. A mult nyáron egységeknek elég jól sikerült Delhi környékén a dohány farmokon. Az idén is fognak ott termelni sok dohánnyal: hihetőleg minél több magyar.

Rev. Nagy Ferenc.

Magyar dalok a Ritz-ben

Folytatás az 1-6 oldalról

Magas színvonalú műsora tulajdonképpen három csoportra tagozódott: az első csoport kizárólagosan magyar, a harmadik kizárólagosan spanyol dalokból alakult meg a középső csoport német, olasz, angol és francia dalokból adott egy-egy eredeti nyelven szépen énekelt, jellegzetes, kedves és stilszerű éneket, őszinte, mesterkéletlen, ügyes és kedves előadásban. Az angol és francia közönségből a legélénkebb tetszést a harmadik csoport valóban gyönyörű spanyol dalai s azoknak kétségtelenül a legjobban átértett előadása s legközelebbi éneklése váltották ki, de azok a magyarok, akik a zárkózott koncerten jelen lehettek, a magyar daloktól hatódta meg s az e csoportbeli énekek mindegyikét a lelki dobogásával kísérték és a szíveikkel hallgatták.

E dalokat, melyek a 12 és 14 századok körüli időben kerültek a magyar nép szájára s ott azóta is a mai napig majdnem változatlanul megmaradtak s melyeket Korbay és Molnár zenei feldolgozásában kaptunk, Dr.

Winterné nekünk a legkedvesebben adta elő: a magyar szavaknak idegenszerű de drága i-gyekvési kiejtése, a daloknak, — "Magasan repül a daru", "Nézzél csak a szemembe", "Erdő, erdő", "Mikor én még legény voltam" és "A juhásznak jól megy dolga" — teljes megértését mutató helyes hangsúlyozása és főleg kedvesen, ügyesen és szépen való éneklése nemcsak a koncert egész közönségének tetszését érdemelte ki, de a mi külön bámulatunkat s őszinte elismerésünket is.

Mr. F.H. Blair igen ügyesen lendületesen és megértéssel kísért. Biztos, hogy ő is csak jó barátunk lehet.

A hangverseny egyik igen értékes száma volt Beethoven zongorára és zenekarra szerelt műve, melyet Mlle. Marie Jeanne Derome igen szépen és tehetségesen játszott; Mlle. Yvonne Hubert a zenekari kíséretet a második zongorán rendkívül ügyesen látta el; mindketten szép és megérdemelt tapsokat kaptak.

Dr. E. B.

Egész Nyugat összefog Spohn-ért

MÁRIS TÖBB MINT SZÁZ DO LLART GYÚJTOTTÉK ÖSSZE A HALÁLRAÍTELT MAGYAR MEGMENTÉSE ÉRDEKÉBEN

Mint legutóbbi lapszámunkban már jelentettük, Nyugat-kanada magyar társadalmá mint egy ember csatlakozott a Spohn megmentésére alakult bizottság felhozatalához és ennek következtében máris több mint száz dollár gyűlt össze. A magyarság hajban való összefogására jellemző, hogy a bizottsághoz többek között a következők tartalmu leveleket küldték be honfitársaink:

"A Kanadai Magyar Betegséggyógyító Szövetség" reginai osz-tályának vezetősége nevében Tóth János honfitársunk többek között a következőket írja:

... Az összmagyarság bevonásával minden lehető elkövetünk és még a mai világválság közepette is sikerült \$46 össze-gyűjtőnk, ami még nehéz napjaink között sem nevezhető a végösszegnek, mert a magyarság aldozatlansága nem ismert határt. Ha soha nem is, de bajban egymásra találunk és a nélkülözések között többet is elviselünk, csak ártatlan honfitársunk ne szenvedjen oly büntetést amit nem érdemel.

Bizva az igazságos Istenben és a kanadai bíróság bölcs ítéletében hisszük, hogy szegény honfitársunkat megmenthetjük és az akasztófa nem fog újabb szegényt hozni a magyarság nevére.

... En magam is releifen vagyok így nagyon sajnálom, hogy nem küldhetek, de kíváncsi vagyok, hogy a jó Isten segéd-mével siker koronázza munkájukat."

Egy másik írja: "Nincsen pénzem, de azért kölcsön kérem az ide mel-lékelt dollárt: szívesen küldöm, a fő az, hogy Mihály honfitársunkat megtudjuk menteni attól a szegényes haláltól. Az ilyen és hasonló levelek után bizton reméljük, hogy nem fázadunk hiába.

Ujabb adakoztak: A bizottság beszámolója szerint minden irányból tömegesen érkeznek a pénzküldemények s az előzőleg kimutatott \$18.40 összegű gyűjtés immár \$103.50-re emelkedett. Yorktonban hat magyar munkanélküli \$2.75-öt adott össze a célra, Reginában Kató V. András, Wittall Pál, Makra Mátyás, Kerlinger József Tóth János, Nancsa Lajos, Csenge Károly, Farkas István, Máté Sándor és Farkas János összesen \$46-t gyűjtöttek, a melvillei adakozás eredménye \$10.50, a halmoki \$3.50, Barvas környékének magyarsága \$15.85-t a-

ARANY-PENGŐ ÁTUTALÁS

SÜRGŐNYILEG 24 óra alatt, POSTÁN 14 nap alatt, a mindenkori LEKEDVEZŐBB hivatalos ÁRFOLYAM

Távirati díj csak 75 cent

DIJSORSOLÁS

ÜGYFELEINK KÖZÖTT KARÁCSONYRA 3 értékes díjat sorsolunk ki: 1 Díj \$10, 2 díj \$5, 3 díj \$3

Pénzküldő NYUGTANK SZÁMA az Ön szerencse száma lehet, miért is jól őrizze meg!

Kérjen pénzküldővet MEG MA! — KÜLDJE PÉNZÉT az Óhazába ALTALUNK és nem fog csalódní!

Aruosztályunknál különféle óhazai áruk olcsón kaphatók! KIVÁNTATRA ÁRJEGYZÉKET KÜLDÜNK!

HAJÓJEGYEK — BEUTAZÁSI ENGEDÉLYEK — KÖZJEGYZŐI OKIRATOK — HÁZ- és FÖLDELADÁS — BAROMFI- és KERTGAZDASÁGOK

PANONNIA

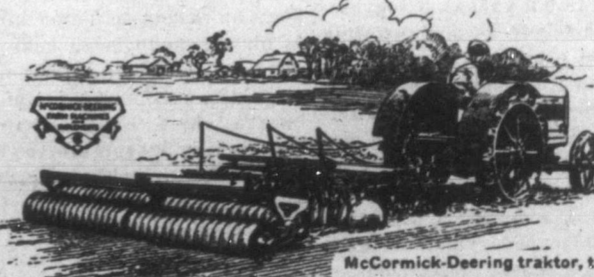
621 Main Street, WINNIPEG, MAN

elnökül Asztalos Józsefet választották meg. Jegyző: Biró János, háznagy Fényes László. A kar-nagyi tisztre Prof. Kapossyt kérték fel, aki máris nagy buzgalommal látott hozzá az énekar betanításához. Ugyanez a újonnan alakult kultur-intéz mény hivatalos lapjává választotta a "Kanadai Magyar Újság"-t.

Dal-órákat minden csütörtök este fél 8 és vasárnaponként délután 3 órakor tart a kör a Queen Street West 423 alatti "Church of all Nations" szives-ségéből rendelkezésre bocsátott teremben. Április hó 3-ikán, a hónap első vasárnapján tartja a Dalkör első rendes gyűlését, mely alkalomra az intézőbizottság elkészíti az alapszabálytervezetet és megejti a végleges tisztviselőválasztásokat. A Dalkör ezton is kéri a torontói magyar énekesek szives közreműködését és a magyar énekkultúrát szívükön viselőkhöz hatóságát.

HA SIKERT AKAR ELÉRNI, AKKOR HIRDESSZEN A "KANADAI MAGYAR ÚJSÁG"-BAN

McCORMICK-DEERING Talajművelő Gépek

McCormick-Deering traktor, tárcsaborona és talajporhanyító.

A kár lófogatu, akár pedig géprejlő talajművelő szer-zásokra lenne Önnek szüksége, mindezeket alacsony áron és igen előnyös fizetési feltételek mellett szerezhetheti be a legközelebbi McCormick-Deering gépkereskedőtől. Ezek a gazdasági számszámok nagyban hozzá fognak járulni ahhoz, hogy jobb, könnyebb és gyorsabb munkával művelhesse földjét. Ne kockáztassa termését azáltal, hogy a szorgos munkáidót elavult vagy már használhatatlanná vált gazdasági gépekkel pocskóolja el, miután ez nemcsak bosszantó kiábrándulásokra, hanem egykönnyen külön költségekre is vezetethet. Cserélje ki már most öreg gazdasági felszerelését új, könnyen kezelhető, gyors munkát végző szerzeszámokra, melyek hosszú éveken keresztül még sok dollárt takaríthatnak meg Önnek.

A McCormick-Deering gyár által előállított talajművelő gépek minden gazdasági munkát jól végeznek s a következők egyikekben kaphatók: tárcsaboronák; talajporhanyítók; szántóföldi, ká pántos, gyümölcsösökért-kultivátorok, rugós fűgő boronák; tárcsaboronák; szegőboronák és kőrforgó kapások.

McCormick-Deering rugós fűgő borona.

INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY OF CANADA LTD. HAMILTON CANADA

HA REUMÁJA VAN

PRÓBALJA EZT AZ ORVOSSÁGOT INGYEN és figyelje miként mulik el fájdalm, daganat, merevség

VÁGJA EZT KI

Mindenki, aki reumában szenved, azonnal írjon F.H. Delano alantól címére egy 75 centes, de próbálkozás teljesen ingyen kiküldött orvosságért. A portmentesen kiküldött csomagokban részletes utasítás mellékelünk a ráadásra, hogy miként szabadulhat meg ettől a rettenetes betegségtől. Ezek vették már igénybe ezt a gyógy módot tjez sikerrel!

Miért szenvedne még tovább? Ez a gyógyítási mód elősegíti a mérges anyagoknak a szervezetből való távo-zását azáltal, hogy állandó működésre kényszeríti a májat, rendszeres tesz az emésztést és megakadályozza minden olyan rendellenességnek a képződését amely reuma kialakulására vezetethet. Ebből következik, hogy a fájdalom a legtöbb esetben szinte pillanatok alatt "elolvad" amint Delano gyógyítási módját alkalmazza.

Az Ön egészsége a legfontosabb kincs. Ne veszítse el ezt az alkalmat melyet már ezek vettek igénybe és gyógyultak meg. Írjon azonnal egy 75 centes ingyen csomagért. Ha tehát ti, küldjön be 10 centet a postaköltségek fedezésére, de ha nincs erre mód ja, csak tudassa nevét és címét. Az orvosias díjtalan. Próbálja meg és írjon azonnal a következő címre: F.H. DELANO, Dept. 1779 N. Mutual Life Bldg. 455 Craig St. West, Montreal, Que.

INGYEN DELANO REUMA ORVOSÁGA

Ipari és technikai ismeretterjesztő könyvek

- László-Székely. Házi vízvezeték-csatornázás és gáberendezés 1.—
 - Lusker. Vasipari szerkesztés és mérőeszközök gyakorlati használat 50
 - Meyer. Számítási táblázat 25
 - Mihályk. Textilanyagismeret 75
 - Mihályk. Automobil szerk. és ismeretése 1.55
 - Motoroképítésm. 1.15
 - A szövetek elemzése 1.—
 - Mihályk. Autóvezetés és szerkesztés 1.50
 - Morva. Cséplőgépek szerkesztése és kezelése 75
 - Gázok szerkesztése és kezelése 75
 - Motorok szerkesztése és kezelése 1.—
 - A Villanyosság gyakorlatban 1.—
 - Füvesi a Villany minden ágát 2.50
 - Morva. A gáz. Gőzvezeték kezelése 75
 - Az összes gőzvezeték-kezelése 75
 - Kézikönyv a vas és fémek gyak. megmunkálásához 1.—
 - A gázgépek általános ismeretése 1.—
 - Naszály. A stabil gőzvezeték és gőzgépek gyak. tan-könyve 1.25
 - Painlové-Borel, Aviatika 2.25
 - Palotai. Vízvezeték-szerelés 50
 - Perlez. Tanácsok a mezőgazdasági gépek s azok hásszállításáról 75
 - Rehoney. Az általános elektrotechnika elemel 1.—
 - Sávoly. A gézművelés és keze-lése 2.—
 - Somogyi. Algebra 50
 - Geometria 50
 - Szerényi. Mérések és súlyok 25
 - Török E. A rádió kézikönyve 4.—
 - Thiering. Kétszöveg. 1.—
- Megjött az óhazai nagy képes naptár 1932 évre, vastag kötetben, ké-mény táblával, szállítási költséggel együtt \$1.75.
- Kérje nagy képes árjegyzékem könyv, zenemű és mindenféle hazai cikkekért.
- Mivel az Egyesült Államok postahivatala Kanadába utárvét ellétt nem szállít, kérem az összeget 25 cent szállítási költséggel együtt előre beküldeni.

A. WIESINGER
961 St. Nicholas Ave. New York, N. Y.

"HAZÁDNAK
RENDOLETLENUL
LEGY HIVE, OH MAGYARI!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HERGELŐS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

"CSONKAMAGYARORSZÁG
NEM ORSZÁG, EGÉSZ
MAGYARORSZÁG
MENNYSORSZÁG!"

KEGYELEMKENYÉREN ÉL

A NYOMOR HADSEREGE

Mindenütt nagy a munkanélküliség, mindenütt bőségesen szedi a földzást a nyomor. A hatóságok igazán mindent megtesznek, hogy a téli nehéz hónapokon átsegítsék azokat a szerencsétleneket, akik kiélték a munkából és nem tudnak új alkalmazáshoz jutni. Több mint 50,000 ember számára ad ingyen ebédet a főváros, de még ez sem elég. A hatóságoknak kötelessége ellenőrizni, hogy valóban az arra érdemesek kapják-e a segítyt. Akadnak olyanok is, akik szívesen nyomoruságukat, nem megnéve oda fittogtatni sebelket és ezért inkább éheznek. Ezek számára érdekes akciókat indított meg Magyar Miklós fővárosi bizottsági tag. A főváros egyik legforgalmasabb terén, az Almásy téren egy sátrat vert össze. Néhány léce az egész, fenn pedig ponyva ide fut be mindennap a gulyáságyú, amelyet még a háborúból hoztak haza. A bizottsági tag egyesületében megfőzik az ételt és nagy termoszkba rakják, amelyeket a gulyás-ágyúkra raknak és aztán az ételt az elosztóhelyre viszik. Ennek az az előnye, hogy az étel mindvégig meleg marad. "Nem szabad Magyarországon senkinek sem éheznie!" — ez a jelszó, ennek a jelszónak megvalósítását akarja elősegíteni ez az akció.

Itt nem kérdeznék senkitől semmit, nem kell bizonyítványt hozni, egyszerűen odaállhat mindenki a kondér mellé és kap nagy adag főzeléket és egy hatalmas kenyeret hozzá. Mint valamikor a háborúban, most is hosszú sor kigyózik a sátor előtt.

Erdemes megnézni a nyomor hadseregét. Néhány évvel ezelőtt ez még elképzelhetetlen volt. Lerongyolódott ruhában állnak ott és várakoznak, amíg a sor rájuk kerül. A legtöbbször nincs is edény. Valahonnan bádogcsajkát szerettek és azt szorongatják. De ezek még az arisztokraták. Az igazi szegények azok, akiknek még ez sincs. A kényesülésre találatosságra ingerli az embereket. Tudja Isten honnan, eldobott konzervdobozokat szedtek össze, azt nyújtják az elesett felé, aki abba teszi a káposztát, vagy valami más meleg edényt.

Egy kis apróság furakodik át a tömegben. A szegény emberek kétségbeesetten néznek fel. — Anyukám megbetegedett, tessék sok ételt adni, mert még hármán vagyunk odahaza! — mondja az alig 5-6 éves kislányka és amikor edénykéjét megtöltik, igazán nagy örökkel emelgeti az ételt. Három-négy lépést tesz, aztán le teszi az utastere és pihen. Jól szívné emberek segíteni akarnak neki, de elkerget mindenkit. Látszik rajta, hogy éri és érti az étel értékét. Megszerezte, tehát fél attól, hogy valaki elvevje tőle.

Hirtelen veszekedés hallatszik. Ott állt a szétosztásnál egy rendőr is, aki felfedezte, hogy az egyik szegény előzően már kapott, majd újra sorba állott és most megint kért. A szerencsétlen kétségbeesetten védekezett.

— Nem kaptam még semmit — mondja, de a fazeika elárulja, hogy nemrég volt benne a

már annyi kintlódáson és gyötrelmen ment keresztül, hogy végre nyugalmat kíván.

Már eimenőben voltunk, amikor egy fiatal legény megszólított. Elmondotta, hogy Kanadában találkozott velem. Két esztendővel ezelőtt hazajött, jelenleg nincs munkája. Egy ideig Erzsébetfalván dolgozott, de aztán hosszú hónapokig munka nélkül szenvedett. Véletlenül meghallotta, hogy itt minden ellenőrzés nélkül osztanak ebédet, tehát ide jött. Egy ideig gondolkodott, hogy szőljön-e, de aztán okosabbnak találta, elmondani megrendítő tragédiáját.

Szerencsére velünk volt egy upesti ember is, akinek elég nagy a befolyása. Harmaszon építettek a vízművek számára egy alagutat a Duna alatt és oda kelnek munkások. Ezt a régi kanadai ismerősömet azonnal felfogadta és még két munkást választott ki.

A három ember arca örömtől ragyogott. Dolgozhatnak. Újra munkához jutottak. Bár már ott tartanának, hogy minden munkásként megtalálhatná a maga elhelyeződését!

PAIZS ÖDÖN

Összefognak a nagytőke ellen

Purgly ujonnan kinevezett magyar földművelésügyi miniszter nyíltan kijelentette, hogy karteletet akar szervezni a kartelet ellen, az ipari kartelettel szemben fel akarja állítani a mezőgazdasági karteletet. Az új mezőgazdasági szervezetet nem kell éppen karteletnek nevezni, mondhatják úgy is, hogy szindikátusok, vagy kényszerítő szervezeteknek is lehet nevezni őket, a lényeg az, hogy ez az új organizáció fogja meghatározni a termelés irányát és az összes alapelveit.

Már a gondolat, felvetése ellen is igen sokan csatasorba állottak és különösen a fogyasztók védelmét sürgették. Lesznek ipari és mezőgazdasági kartelet, de hol vannak a fogyasztók karteletjei? — hangzottak minden oldalról. Ha a kartelet valóban a termelés szabályozására törekszenek, akkor feltétlenül számításba veszik a fogyasztók vásárlóképességeit és így közvetve megvédik a fogyasztók érdekeit is, különben is a dolgozók egyik része az iparból, a másik mezőgazdaságból él, de valahová mindenki tartozik.

A kormánypartban értekezletet hívtak össze ebben az ügyben és Erekly Károly volt közéleti minisztert kérték fel előadól. Az agrárkérdésnek modern alapon való megoldása feltétlenül érdekli a kanadai magyarokat is és ez az elgondolás vezette a probléma felvetőit akkor, amikor a megbeszélésekre meghívták a "Kanadai Magyar Ujság" budapesti szerkesztőségét is.

Eddig a forgalom szabadsága volt a megindíthatatlan jelszó, ma azonban lehetetlenség a szabadságot minden vonalon érvényesíteni, mert ennek eredménye az általános elszegényedés. Ha mindenki minden szervezkedés nélkül termel, lerontja az árakat és odajutunk, ahol most vagyunk: a mezőgazdasági cikkeknek ugyiszlán semmi értéke sincs, mindenestre erősen elatta marad az eladási ár a termelési költségeknek. Nagy a

szabadság, de viszont ebbe tönk remehet az ember. Az ipar meg szervezte a maga területeit. Akkor kezdődött el ez a nagy munka, amikor a gép bevonult az iparba. Most a gép tovább hódít és a mezőgazdaságban mindinkább nagyobb és nagyobb szerepet harcol ki magának. Most kell megszerveznie a mezőgazdaságnak, különben teljesen elpusztul, mert vele szemben megszervezett organizációk működnek.

A magyar mezőgazdaságban már történtek kísérletek. A do hánytermesztést tulajdonképpen már régen új alapokra helyezték, legutóbb a cukorrépa termelést tömörítették kényszerítésszerűsége és meghatározták, hogy az ország területén kinek és milyen mennyiségű cukorrépa lehet termelnie. Nincs más megoldás, meg kell csinálni a buzakartelt is. Egyáltalában olyan önkormányzati szervet kell létesíteni, amelyben a gazdák maguk határozzanak az előterjesztett jelentések alapján, hogy abban az évben illetőleg bizonyos időszakban mit és mennyit termeljenek. A termelésnek csak egy szempontot kell figyelembe venni: mit lehet jól értékesíteni?

Nemcsak a mezőgazdák érdeke ennek a kérdésnek gyökeres rendezése, hanem ezen a ponton áll, vagy bukik az ország sorsa is. 2400 millió pengő értékű áru termelt az ipar és ennek a felét a mezőgazdaság fogyasztotta el, a mezőgazdasági kivitelünk viszont csak néhány száz millió. Ebből a két adatból is nyilvánvaló, hogy a probléma fölött nem lehet olyan könnyen napirendre térni. Lehetetlenség elképzelni, hogy a mezőgazdák sokáig önköltségen áron, vagy annak alatta termeljenek. A fogyasztóképességük éppen ezért folyton csökken nem tudnak vásárolni, ennek az után az a következménye, hogy a gyárak megbúznak, a gyártás megakad és egy csomó munkás kerül ki az utcára. Ez a folyamat tovább tart és a nyo-

morúság mindinkább általánosodni válik.

Csak két megoldás van. Vagy a magas iparcikkek árát engedik le, vagy az olcsó mezőgazdasági termények árát emelik fel. Ugylátszik inkább az utóbbira fog sor kerülni. A fellejebb emeltek eleinte harcolni fognak az ellen, mert nem gondolják meg azt, hogy a mostani olcsóság nagyon nagy árat fogják megfizetni. Valóban eddig olyan olcsó volt a tej, hogy a gazdák nem találták meg a számításukat. Mi volt ennek a következménye? Potom pénzben kezdték elvesztegetni marháikat. A vásárló közönség ismét örült, mert a hus ára esett. De viszont jövőre már kevés tehen lesz, a tehenészetek nem tudják a városok tejjelátásának zavartalanágát biztosítani, a tejet megindul a harc és a kevés tejet nagyon magas árat fognak fizetni. Amit most megspórolunk, azt később kétszeresen, háromszorosan fizetjük majd vissza.

Ugyanezt lehet elmondani a sertéshizlalásról, az állattenyésztés és a földművelés minden ágazatáról. Ha nem fizetődik ki a termelés, úgy abbahagyják, mert senkinek bolond ráfizetni a munkájára.

A földművelésügyi miniszter egy intézkedést már megtett. Egyszerűen meghatározta a tej termelési árát. Hét-nyolc és kilenc fillért fizettek a tejtermelő vállalatok a fővárosban a gazdákknak és 28-32 fillért adták a fogyasztóknak. A miniszter 20 fillérben szabta meg a termelési tejt árat, de mégsem engedte 32 fillérnél drágábban árusítani a tejet a városokban. A tejállatok kénytelenek kisebb jövedelemmel is beérni.

A gazdák nagy érdeklődéssel kísérik az új szervezkedést, de mint minden újítás ellen, van bizonyos ellenszenv. Schandl volt államtitkár erre rá is mutatott. Ő úgy magyarázta, hogy a magyar földműves nem szeret a kényszerrel, tehát a karteletet önkéntes belépés útján kelene biztosítani. Ez nehezen fog menni, mert ha nem egyenesen lépnek fel, úgy komoly eredményeket elérni lehetetlen. Ha az összesség saját jól felfogott érdekében elhatározzuk valamit, esetleg egy-két embernek, aki ki vonja magát az akcióból és saját számírára dolgozik, nagyobb hasznát sikerül keresnie. Természetesen ennek az az ára, hogy maga az akció megbukik és rövidesen még annyit sem tud kapni árujért mint azelőtt.

Az államtitkár különben tagja annak a nemzetközi szervezetnek, amely Genfben székelt és amely éppen ezt a problémát szeretné megoldani. A jövő esztendőben a világ minden részéből Budapestre fognak záródni a mezőgazdaság apostolai. Egy szervezetet már sikerült megszervezni, amely példájára lehet a jövő megalapozásának. Londonban megalakult a fogyasztók karteletje, mely nagy bevásárló központot létesített. Ez szerződött le az ausztráliai és az újzeilandi termelő szövetséggel. A tengeren keresztül küldték mindent és mind a két fél nagyszerűen megtalálta saját mitsát. Csak így lehet megoldani azt a legfőbb elvet, hogy csak annyit és csak olyasmint kell termelni, amit értékesíteni is lehet.

Ki gondolna arra, hogy a ki-

nal háborus események hatását a magyar gazdaságszámoló is megérzi? Az államtitkár előadta, hogy Ausztráliából most nem olyan könnyű vajat szállítani, bizonytalanná vált a tengeri szállítás és a nagy hajók már kimaradtak. A vaj ára erre a világpiacon emelkedni kezdett. A gazdák a fogyasztási

árát külön kapják meg és külön fizetnek nekik az ugynevezett ipari tejtért, vagyis azért a tejtért, amelyből vajot csinálnak. Ennek nagyrésze külföldre kerül és így a tejára is a világméretű árhoz alkalmazkodik. Bizony előfordult, hogy a multban az ipari tejtért csak 5-6 fillért adtak, nem lehetett elvise szólni, mert valóban ez felelt meg a világpiacon. Most, hogy elmaradtak az újzeilandi és ausztrálai küldemények, a vaj ára felugrott, az ipari tejtért már nálunk is kez-

denek 8-10, sőt 12 fillért fizetni, de a szakértők szerint fel fog menni az ára 16 fillérré is. Amikor a világeseményekre így reagál a mezőgazdasági termelés — mert hiszen minden vonatkozásban így van — nincs is más kibontakozás, mint megszervezni a mezőgazdaságot és azután egyöntetűen fellépni.

Erekly Károly még annak a reményének adott kifejezést, hogy a tőke részt fog venni ebben az új organizációban. Nem is tehet másképp. Mint ahogy megszervezte valamikor az ipart, most meg fogja szervezni a mezőgazdaságot is. Az egész ország mezőgazdaságát a kartelet vezetői fogják irányítani. A mezőgazdasági karteletben érvényesülni fog a gazdák önkormányzata, tehát csak az válaszolhat meg, ami a gazdák egyetemes érdekeit kielégíti.

Budapestben a kirótt adók 95 százalékát behajtották. Ez azt mutatja, hogy aki tudott fizetni valóban fizetett. A zavarok és nehézségek csak azért állanak elő mert többet már senkinek sem tud fizetni.

A bünyűgyi krónika sajnos újra nagyon gazdag. Akasztófára ítélték Lukács Béla kispesti vendéglős két gyilkosát, Kava Gusztávot és Sztaniszlavszky Józsefet, Nikodém József 12 évi fegyházat kapott, mert a gyilkosság ideje alatt őrt állott.

Revolveres szerelmi dráma játszódott le a Lehet-téren. Hilber Lajos lakatossegéd lelőtte Jóó Mária munkásleányt, aztán magára lött. Mindketten haldoznak. A Rókus kórházban ápolják őket.

A bíróság elé kerül Vannay László gazdasági előadó, aki annakidején a puccsot szervezte és a kormányt el akarta távolítani a helyéről. Vannay a vizsgálati fogságban mindent beismer. Most azonban vissza-

néli komoly komplikációk nem merülnek fel.

Budapestben a kirótt adók 95 százalékát behajtották. Ez azt mutatja, hogy aki tudott fizetni valóban fizetett. A zavarok és nehézségek csak azért állanak elő mert többet már senkinek sem tud fizetni.

Az influenza kegyetlenül pusztít. Budapest lakosságának leg alább harmegyedrése kereszttől ment már rajta, többen visszaestek, a legutolsó jelentés szerint az elmúlt három nap alatt 23-an haltak meg influenzában. Ebben pusztult el többek között Langer Jenő, a törvényes volt elnöke, Nagy Árpád miniszteri tanácsos. Balla Mariska neves színésznő, Rerich Béla műépítész is és még sokan. Az a szerencse, hogy a betegségek legnagyobb részé-

vonta beismertő vallomását. Al landóan csak arról beszélt, hogy bizonyos dolgokkal nem volt megelégedve, de nem akarta az ország nyugalmát erőszakosan felforgatni.

p-5-

A „Times” bizik Magyarország talpraállításában

A magyarokkal nem épen rokonszenvező londoni „Times” Magyarországról szóló cikkso-rozata befejező közleményében megállapítja, hogy életbevágó fontosságú dolog, hogy a pengő értékét fentartsák.

A legközelebbi feladat a költségvetési deficit elkerülése. A pengő ezzel áll vagy bukik. E célból a kormány kénytelen lesz a kiadásokat újabb lezállítani. A cikk a külföldi adóssá-gok részletes elemzése után klemeli, hogy az adós és hitelező közös érdeke, hogy a jelenlegi 7-8 százalékos kamatlábat lezállítsák.

Az utóbbi időben a pénzügyi és gazdasági helyzet némileg javult. Az utóállamok együttműködése felé haladást viszont megnehezíti, hogy Magyarország előbb határmódsítást követel a szomszédok pedig ennek ellenkezőjéhez ragaszkodnak, de azért Magyarországnak, mint földműves államnak, reménye lehet a gyors talpraállásra.

ANGOLUL BESZÉLNI IRNI ÉS OLVASNI

Könnyen megtanulhat minden magyar a híres két dolláros „Angol-Magyar Tanító” 50 leckéjéből. Az ára most csak egy dollár, melyet a megrendeléssel együtt kell beküldeni.

IZIDOR BRAUN

okl. tanító és ny. jegyző

10210 Adams Ave.

Cleveland, O. U. S. A.

H.A.P.C.

Kanadai Szolgálat

RENDÉZERES HAJÓJÁRATOK HAMBURG ÉS HALIFAX KÖZÖTT
NEPSZERO HAJÓINKON

ST. LOUIS, MILWAUKEE és CLEVELAND

— Kitűnő elhelyezés és ellátás. —
— Felvilágosítást nyújt a —

HAMBURG-AMERICAN LINE

274 Main St. Winnipeg

Váltás meg a jegyét a helyi ügynöknél.

NE VARJON ADDIG—AMIG KÉSŐ!

Amikor már titkos betegségének szomorú kévetkezmenyét éri.

Férfiak használják a szonai a Dr. Bojgá-féle Trippolo pálcákat és Sanctin Capsulákat. Csak írja le az a jelet:

X X X

E szerek használata végtelenül egyszerű és munkájában nem zavarja. ÁRA: 5 dollár.

VÖRÖS KERESZT PATIKA

8801 Buckeye Rd. K. CLEVELAND, O.

Kanada Magyar Újság

Entered as Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont., Canada.
Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
375 Hargrave St. WINNIPEG, Man. Canada. Telefon: 23747.

Szerkesztő: **BACSKAI P. BELA** Editor

Nagyobb hirdetések írást kívánatra azonnal küldi a kiadóhivatalt.
Rates on advertisement contracts furnished on request.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Kanadában 1 évre \$3.00, Félévre \$1.50 Külföld \$4.00
Subscription in Canada 1 year \$3.00 half year \$1.50
To foreign countries 1 year \$4.00

Apróhirdetések előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Hármas-
szori kiadás \$1.25. Külsőre be Monoy
Örökre vagy időlegesen a kiadónál
hirdetendő.

OLVASÓINK FIGYELMESE! Apró-
hirdetéseink között megtörténik, hogy
két vagy több hirdetésnek címe azonos.
Kérjük tehát olvasóinkat a feltűntet-
tekt nevekre nagyon vigyázzanak,
mert a hirdetések csak a saját nevékre
érkezett rendeléseikért vállalhatnak
felelősséget.

JÓ ZAMATOS közepes pipa-vagy
gyenge cigarettá-dohány legelőcső-
áron: 3 drb. 5 fontos csomag egyben
küldve Ontarioba \$1.65, Quebecbe és
Manitobába \$1.85, más államokba
\$2.40. Minden csomagban külön le-
veles dohányok. L. Spanics, R.R.
No. 3. Amherstburg, Ont. 10-2

KÜLDJON BE \$1.00-t és mi annak el-
lenében bérmentve küldünk Önnek 3
tucat importált Modiano Club ciga-
rettapaszt. Vagy \$1.00-ért bérment-
ve küldünk egy font különlegesen
finomra vágott cigarettadohányt, a-
vagy durvára vágott pipadohányt.
Továbbá \$1-ért bérmentve küldünk 3
font különleges minőségű kevert
nyers leveles dohányt. CALGARY
TOBACCO CO 434-8th Ave. East
CALGARY, Alta.

ELADÓ FARMOK. Kedves Barátom!
Ön már hirdetéselméből és levelezé-
semből feltétlenül ismeri telepíté-
selynek jószágát az is bizonyítja,
hogy tíz éven át ide telepedett ma-
gyarjaink mind itt vannak és nem is
ohajtanak innen elmenni. Telepe-
selynek felelőse a keleti városokból
járnak és már bejárták Kanadának
széleit hozsák. Sors tanított embe-
rek ezek, Barátom! Ön is követheti
őket és csak hasznára fog válni ha
megnézi telepítéket. Bármilyen far-
ra van szüksége, bizalommal keres-
sen fel engem, vagy írjon az alábbi
címezre: John Demeter, BOX 75 Strat-
ton, Ont. 9-30

FIGYELEM MAGYAR TESTVÉREK!
Itt van a valódi farmélet B.C.-ben.
Megterem minden úgy mint az Óha-
zában, még jobban. Itt még három
termet is lehet venni egy évben. Egy
50 holdas farm ház, istálló, csirkeöl,
gyümölcsfák, az ára 2000 dollár, \$250
kézpénz, a fennmaradó összeg köny-
nyű törlesztésre. Egy 35 holdas farm
ház, istálló, csirkeöl, gyümölcsfák, az
ára csak 1500 dollár, \$200 kézpénz s
a többi törlesztésre. Egy 5 holdas
gyönyörű szép farm, ház, istálló, csir-
keöl, 2 tehén, 150 tyúk, 2 nagy koca
és minden hozzávaló szereszámmal ú-
adó az ára csak 1000 dollár \$350 képz
pénz és a többi fizeti ahogy tudja. Ir-
jon magyarul vagy kéremesen fel
személyesen: A. Nylztor, 455 Pender
St. West. Vancouver, B.C. 11-3

KÉRESEM Horváth József rokono-
mat, aki 1910-ben elhagyta South
Bend (Ind. USA) városát és Saskat-
chewanban vagy Winnipeg, Man.
környékén homesteadon telepedett le.
Kérem őt vagy azokat, akik valaha
ismerték tudassák címét velem. Dá-
vid Horváth, 3036 N. Wilton Ave.
Chicago, Ill. USA. 12-3

SARGA avagy erősebb barna dohány
15 fontos csomagként Ontarioba
\$1.70, Manitobába \$1.90, Saskatche-
wanba \$2.25, más államokba \$2.35.
Az én dohánymra rá illik, hogy \$5-
matos, mert ez nem is volt fagyos.
"Pénz visszafizetési" garanciát vállal-
lok, ha erről a környékről jobb vagy
csak hasonló minőségűt is küld akár
magasabb, akár alacsonyabb árral.
Joe Horváth R.R. No. 3. Amherst-
burg, Ont. 12-5

Dr. J. POLLACK
ORVOS ÉS SEBÉSZ
Nemi betegségek specialitása,
villamos gyógykezelés
Rendel: 1451 3-ig és 6-tól 8-ig
351 Bathurst Street
TORONTO, Ont.

SZARKA JÓZSEF
Üzletében magyar pipa és
cigarettá dohány, papír
kapható.
A Kanadai Magyar Újság
ügynöke előfizetéseket,
hirdetéseket, kerestetéseket
felvesz a lapszáma.
MAGYAR OTTHON SZALLODA
408-4. Ave. South
Lakás: 609-13 Str.
LETHBRIDGE, ALTA.

LUKÁCS LAJOS
TELEPÍTÉSI IRODÁJA
10518-96th St. Phone 21 26
EDMONTON, ALBERTA.
Pénzküldést legutányosabb díj-
szabás mellett gyorsan eszkö-
zöl. Kérjen árjegyzéket. Alber-
ta legjobb fekvésű farmjai ná-
lam kaphatók. Hajójegyek rész-
letfizetésre is. Beutazási engedé-
lyt beszeres családjá részére.
A Kanadai Magyar Újság kép-
viseletje; előfizetéseket és hirde-
téseket felvesz, címváltozásokat
eszközi.

**Minden Házban
Nélkülözhetetlen az**
**OLD COUNTRY
DIANA
SOSBORSZESZ**
MINDEN TESTI
FAJDALMAT ENY-
HIT - AZ EGÉSZ-
SEGET MEGÓVJA -
A SZERVEZETET
FELFRISZITI
Minden Magyar Őz-
letben és Gyógyser-
tárban kapható egész
Kanadában
Nagy Őveg 1 dollár
Közép Őveg 60 cent

**RENDELJE MEG
POSTÁN**
Küldje be az írást leveiben és a
pontos címét: **TELEJÉSE N**
KÖLTSÉGMENTESEN küldjük
postán. (Rendelhető utánvétellel is
15 cent postabélyeg beklüde-
sével.)
Írjon erre a címre:
ELGIN CHEMICAL CO.
693 Markham St. TORONTO, Ont.
VIZONTÉLADÓKAT ÉS ÜGYNÖ-
KÖKET keresünk Kanada minden
magyarlakta helyén. — Érdeklő-
dők küldjék be a címüket részletes
felvilágosításért és árjegyzékért.

Dr. W. CHASNEY
M.D., C.M., L.M.C.C.
ORVOS ÉS SEBÉSZ
a kanadai Orvos Tanács tagja,
montreali és winnipeg-i kórha-
zak volt szakorvosa
666 Main Street
WINNIPEG, MAN.
Telefon: 21133
Beszél németül és szlovákul!

**"Nyuga-Tone
megszüntette szédülési
rohamaimat"**
"Több éven át" így ír Kardos A.,
Cleveland, O. "szédülési rohamaim
voltak és semmiféle orvosság nem
használt. Amikor olvastam a nagy-
szerű eredményről melyet mások el-
érték Nuga Tone használata által én
is vettem egy üveggel. Tény és való
hogy Nuga Tone megszüntette szédü-
lésemet. Visszanyerte ifjúkori e-
gészségemet és örömet és most kü-
lönösen érzem magam".
Nuga Tone kímélteti a testből a
betegség csírát terjesztő mérteket,
amelyek a különböző szerveket elgye-
ritik és betegé teszik. Milliókra rug
azon emberek száma, világszerte, a-
kiknek visszazere az egészségét.
Ha Ön betegkedik vagy kimerült-
nek érzi magát, okvetlen vegyen egy
üveg Nuga Tone-t. Patikában árulják
Ha a szomszédságában lévő patikus-
nál nincs raktáron, kérje hogy rendel-
je meg a részére a nagyban árusító-
tól. Ne fogadjon el más orvosságot
razaszokodjon hozzá, hogy Nuga Tone-t
kapjon.

DITTON A.
Winnipegben 229
Austin St alatt va-
lódi ÓHAZAI mű-
közörség műhelyt
nyitott és a legfi-
nomabb munkákat
jutányos áron vál-
lalja, garanciával.
Borotva ... 50c.
Hajnyírógép. 75c.
Olajok ... 25-35c

SZENZÁCIÓS TALÁLMANY!
Nincs több idő a pénzvesztésig
a fodrázattal!
A SZABADALMAZOTT
FORDÍTÓ-FÉSZ
gyönyörű, hullámokat varázsol
hajára egyszerű fésülés által.
Takarítsa meg az ugynevezett
"örök-hullámra"-ra költött pén-
zét. Férfiak és nők egyaránt
használhatják. Százezrek van-
nak vele megelégedve. Rendelje
meg most!
Ára \$1.00, pénztét visszaküldjük
ha nem kielégítő.
Egyedüli képviselő egész
Amerikára:
UNIVERSAL NOVELTY Co.
P.O. BOX: 23
SCARBORO BLUFF, Ont.
(Toronto)

**PÉNZ
HUSVÉTRA**
Küldje idejében a Canadian
National Expressszel. Pénze biz-
tos és idejében kézbesítik.
Pénzt postán, rádió, vagy ká-
belen küldheti.
Kábelben küldött pénzt harmad-
napra hogy azt Montrealból el-
küldötte, a címzettnél kézbe-
sítik — A

**CANADIAN NATIONAL
EXPRESS**
minden esetben amerikai dollá-
rokban fizetik ki az átutalt ösz-
szegét, vagy ha úgy óhajtja
Pangóban. A pénzt a címzett
házánaál vagy a legközelebbi pos-
tahivatalnál fizetik ki.
A pénzről egy a címzett által
aláírott nyugtát kézbesítünk a
feladónak.
**CANADIAN NATIONAL
EXPRESS**
bármely ügynöke elvállalja a
pénzküldést. További felvilágo-
sításért írjon vagy forduljon azo
mélyesen a következő címre:
W. H. BRYCE, Manager
Canadian National Express,
355 McGill Street, Montreal

PEOPLE'S STORES
TEA ÉS KÁVÉ ARUHAZ
Eladás nagyban és kicsinyben
284 QUEEN ST. W.
Telefon: ELgin 7832
2842 DUNDAS ST. W.
Telefon: JUNCTION 2326
1282 BLOOR ST. W.
Telefon: KENwood 4918 w
TORONTO

JOSEPH DYK L. B.
Ügyvéd, közjegyző stb.
Specializál szerződéseket, szerző-
dések, megvezetések, cégbejegy-
zések, birtok-átvitel, munkas-
biztosítási ügyek, polgárossá-
sok és óhazai iratok ügyében.
Room 53 A. 33 Richmond St W
TORONTO, Ont.

MAGYAR SZÁLLÍTÁSI VÁLLALAT
1643 De Bullion MONTREAL. Tel.: La. 1054
Elvállal költözködést és bármilyen szállítást, valamint ezen és fő
megrendelést.

BETEG ÖN?
VAGY ÉREZ VALAMI RENDELLENESSÉGET SZERVEZETÉBEN?
Ha igen — írjon vagy jöjjön el személyesen Kelekanada egyetlen
Magyar Gyógyservertárába, ahol magyarul beszélnek és Óházában kép-
zett GYÓGYSZERESZ díjtanulmányt tanácsot és családjá meg orvosáig!
I. ROTHBART
gyógyservezés és vegyszer
594. Dundas St. West. TORONTO, ONT.
POSTAI RENDELÉSEKET AZONNAL KIKÜLDÖNK

**Kérjük tisztelt ügyfeleinket, hogy a velük egy munkahelyen dolgozó
idegenajku, de nem angol munkatársaknak nevét és címét velünk
közölni sziveskedjenek. Minden beküldött két új név és címért
értékes ajándékot adunk.**
ALEX. A. KELEN LIMITED
1456 CITY HALL AVE. MONTREAL, Que.

**PÉNZKÜLDÉSI DIJSZABÁSUNKAT
LÉNYEGESEN LESZÁLLÍTOTTUK**
Győződjön meg személyesen és kérjen az új árjegyzékéből
Aranyengóban minden más banknál kedvezőbb árfolyamot adunk ugyszintén
leiben, dinárban és koronában is — Írjon nekünk és győződjék meg hogy nálunk
olcsóbban küldhet pénzt mint bármely bank vagy hajósírodánál egész Amerikában.
Hajójegyek részletfizetésére Közjegyzői okiratok
Bevándorlási engedélyek Óhazai bélyegek
MEGTAKARITOTT PÉNZE UTÁN HA AZT NÁLUNK HELYEZI EL
ÉVI 6% KAMATOT FIZETÜNK
ALEX. A. KELEN LIMITED
1456 City Hall Ave. MONTREAL, Que.

A LEVÉLSZEKRÉNY

— Miért kérdi?
— Szeretnék imádkozni önért és ezredéért ... felelt
a leány megindultan és a kapitány vállára hajtotta fejét, de csak
egy pillanatra. — Vagy talán nem szabad megmondania?
— Nem volna szabad, de ... magának megmondom. Az
első ágyuszó után tíz perc múlva ...
— Isten vezérelje! — suttogta és megszorította a kezét.
A rózsafák sóhajtoztak.
— Csókoljon meg ... — szölt a kapitány rekedten.
De a lány elhárította az ölelését gyöngéden.
— Majd ha visszajön ...

Madaras kapitány délcég alakja homályba veszett. Any-
ca hosszan nézett utána, aztán a rózsakerten át a templom fe-
lé surrant. Szinte futva ment.

LAZAR ISTVÁN

3. A FEKETE PARIPAK
— Halt! Wer da? — hangzott föl az előrs kiáltása.
A sötét alakra emelte fegyverét, mely egyenest az árok-
nak robant.
— Wer da? — másodszer.
Az alak megtorpant és a jelszót megadta. Az előrs le-
huzta fegyverét és tisztelgett. Papot látott a borongó holdvilá-
gon.
— Hol a parancsnok? ...
— Bent — mutatott a katona az árokba. — Tessék!
A pap beugrott és eltűnt a füstszagú bozótban.
— Madaras kapitány urat ... hamar!
— Ki keres? — hangzott távolabbról.
— Egy pap! — jelentette az őrmester. — A főtisztelen-
dő ur ...
A pap már ott volt.
— En! Stapinszky! — pihette sápadtan. Kapitány ur!
Ugy eltorzult az arca, hogy a kapitány alig ismert a há-
zigazdjára.
— Mit keres itt, kedves főtisztelendő ur? — lépett eléje
kiváncsian. — Miben lehetnék a szolgálatára?
Stapinszky páter megragadta a kezét.
— Meneküljön! Hamar ... az Istenért ... Vigye ki in-
innen az ezredet!
— Miért? — kérdezte a kapitány meglepetve ...
— Az oroszok főrobbantják a gátat.
Azt hitte, hogy a pap megőrült.
— Milyen gátat?

**MAGYAR
BILLIARD-HALL**
MONTREALBAN
1608 St. Lawrence Blvd.
SZIVES PÁRTFOGÁST KÉR
VARGA JÁNOS

MAGYAR HENTES ÜZLET
ALEX'S MEAT MARKET
642 Logan Ave Winnipeg, Man.
480 King St és Dufferin sarok
Raktáron tart friss sertés, mar-
hahúst, óhazai minőségű kol-
bászatokat, füstölt szalonnát, há-
jat, zsírt, tojást, édes nemes pap-
rikát. Nagyobb rendeléseket
házhöz, vidékieket Manitoba te-
rületére utánvétellel (COD.) száll-
ítok. Szives pártfogást kér
ZEMNICZKY ELEK tulajdonos

A magyafők találkozó helye
EDMONTONBANI
EMPIRE HOTEL
10246 90th St. Telefon 25075
Jutányos árak, pontos kiszolgá-
lás, csengőszolgálat minden-
egyik szobában!

ALLATÁRAK

GÖBÖLY	
Jó	4.50 — 5.50
Közepes	4.00 — 4.75
Silány	3.00 — 3.50
VAGÓ MARHA	
Jó	4.50 — 5.50
Közepes	4.00 — 4.75
BIKA	
Jó	1.75 — 2.00
Silány	1.25 — 1.50
ÖKOR	
Jó	3.00 — 3.50
Silány	2.25 — 2.75
BORJU	
Jó	6.00 — 7.00
Közepes	2.00 — 3.00

Tőzsde

Az e heti winnipeg-i helyben zá-
ró árak a következők:

BUZA — No 1 \$0.59% No 2 \$0.55% No 3 \$0.51% No 4 \$0.47 No 5 \$0.43%
ZAB — No 2 C W 25% No 3 C W 26
ARPA — No 2 C W 40% No 3 C W 37%
LEN — No 1 N CW \$0.98 No 2 CW \$0.94 No 3 C W \$0.75
ROZS — No 1 és CW 45% No 3 CW 42

VÁLOGATOTT	
.....	4.15 — 4.15
Nehéz	3.65 — 3.65
Könnnyű	3.00 — 3.75
No. 1 koca	2.50 — 3.50
No. 2. koca	2.00 — 3.50
BARÁNY	
Jó	6.00 — 6.25
Silány	3.50 — 4.00
BIRKA	
Jó	3.00 — 3.50
Silány	1.00 — 1.50